

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

If we are to reach real peace in this world and if we are to carry on a real war against war, we shall have to begin with children; and if they will grow up in their natural innocence, we won't have to struggle; we won't have to pass fruitless idle resolutions, but we shall go from love to love and peace to peace, until at last all the corners of the world are covered with that peace and love for which consciously or unconsciously the whole world hungering.

—Mahatma Gandhi.

The man who does not do more work than he's paid for isn't worth what he gets.

—Abraham Lincoln.

The greatest freedom of speech is the greatest safety, because if a man is a fool the best thing to do is to encourage him to advertise the fact by speaking.

—Wadrow Wilson.

The Canon Collins Controversy—IV

By C. W. M. GELL

NOTHING during his visit to South Africa has caused Canon Collins seriously to modify his views on the failure of the Anglican Church here to practise what he preaches. Its attitude to colour is theoretically admirable. It has been repeatedly and lucidly set forth by various bishops of the Church of the Province of South Africa. Canon Collins would, I think, allow that Anglican ecclesiastics have given an important verbal lead against social and economic injustice perpetrated on grounds of race. But he certainly maintains what he said in September 1953, that the Church has failed *practically*.

It has failed primarily because, despite a few conspicuous and honourable exceptions, it does not in its worship and pastoral work testify to the unity of all Christians in Christ which it professes. Few Anglican Churches provide even separate services for the different race groups; fewer still regularly conduct inter-racial worship. In this respect, both the Roman Catholics, who generally have mixed services, and the Dutch Reformed Churches which believe that God ordained separate and unequal races "in order to demonstrate His sole supreme Supremacy and glorify His Own Divinity" and which therefore strictly observe racial segregation in Church (as in other) matters, ¹ more consistently practise their proclaimed ethics than the Anglicans. Individual Anglican lay voices have been raised arguing that unity in Christ is a spiritual and not a secular conception, which carries no practical implications for this world. But the voice of the Anglican Church, speaking through its leaders, quite explicitly rejects this heresy and repudiates personal apartheid in creed and deed. Yet the stark and irrefutable fact of its open practice in most Anglican churches constitutes an offence to the Christian conscience on which Canon Collins insists. For he sees that, unless the Church gives a practical lead by putting its own house in order, Anglicans will feel no urgent duty to combat racialism in temporal affairs; nor will Africans respect a Church which, as one African Anglican priest told Collins, "is riddled with the colour bar." The colour bar is not merely a legal deprivation of civil rights and opportunities, it is an a-spiritual attitude and a mental disease which infects the majority of Anglican laymen with "a boss-minded outlook." African Christians, even priests, do not fail to perceive their inferior status as human beings in the one place where such differentiation might be thought as inadmissible as it is inexcusable.

Now, it is no answer to this charge to point to the admitted complexity of our situation and "the security of Canon Collins in his cathedral six thousand miles away." It may be a little easier to be outspoken in London. But even that is not without its penalties; and Canon Collins' chances of preferment to the high offices his talents would otherwise command have perhaps been prejudiced by his persistent attacks on racialism in the churches and policies of territories under British control. Nor will it do to lay the whole blame, as one *Church Times*' leader did, on the white South African laity. Undoubtedly, it is principally to blame. ² But there are Anglican clergy who have betrayed their principles on racial issues, and many more who, forgetful that they serve Him who was sent to bring not peace but a sword, too easily let sleeping dogs lie or acquiesce in putting off till

The
New India Assurance
 Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

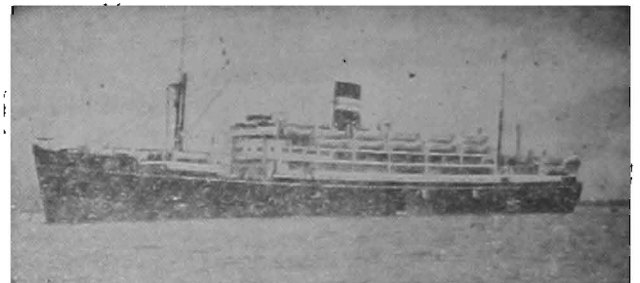
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Amra arriving January 29. Sailing February 3,
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one-trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 7TH JANUARY, 1955

Prime Minister's Message To The Bantu People

MR. STRYDOM'S Xmas message to the Bantu people is typical of the Baaskap mentality of the Afrikaners. "Acknowledging the sovereignty and guidance of Almighty God in the destiny of countries and peoples the Prime Minister told the Bantu people:

"This Government will continue, as in the past to guide you on the road of self development towards maturity. The Bantu of South Africa still have a long way to go but everything possible will be done to help you along the road ahead.

"Through the Bantu authorities, the Bantu Education Act and other measures, my colleague, the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, has already opened the road for you that leads to self-reliance and self-dependency.

"There are those who, in their ignorance, tell you that you are not yet ripe for this, that you should continue being dependent on others, that self-development is an idle dream. My reply to them is that they do not have the welfare of their people at heart.

"There lies a great task ahead of you. You must learn to develop and reclaim your own areas so that your homeland can become prosperous. You must learn to govern yourselves in your areas. You must learn to become your own traders, builders, carpenters, doctors, welfare workers, and so forth.

"This is separate development and must be based on your own way of life. In all respects you must learn to make your own communities self-sufficient. All these things will come about in time.

"We hope that the day will soon dawn when each Bantu

will serve his own community and be of service to his fellow Bantu.

"This is a necessary prerequisite for the healthy development of the Bantu peoples along their own lines towards a future that holds much in store for them.

"Those who oppose separate development wish to be absorbed in a mixed community. The resistance of the European and the wise Bantu will make this impossible. Why should one strive after an impossible ideal in which one's nation would perish, instead of setting as an object, the preservation of one's heritage and development on those lines.

"It is a difficult but just road that you will have to travel, that is to preserve your racial identities and develop on your own. However, when the final goal is reached the prize will be worthwhile.

"Bantu of South Africa I greet you."—Sapa.

We are afraid the Afrikaners, whom the Prime Minister will insist in addressing as the "Bantu people notwithstanding their protestations against that term being used to address them, are intelligent enough to read between the lines of Mr. Strydom's paternal message. The meaning behind it is unmistakably clear, that the African can never dream of aspiring to be the White man's equal. It is because he is beginning to reach that stage that it has dawned on the Government to clip his wings and the object of the recent legislation affecting the Africans is no other than

that. Flowery language will no longer deceive him. If the African has to develop himself along his own lines at his own expense why should he be made to pay directly and indirectly for the comfort and prosperity of the White man as he has been made to do all these years? The Africans can quite justifiably say: If we are to develop by ourselves in our own lines please get out of our way. We do not need your assistance; we can well look after ourselves; we too acknowledge the sovereignty and guidance of

Almighty God and shall look to Him for guidance; please stop exploiting us any longer. They can very well say: we do not desire to work for you in your homes and your factories. They will say: Christianity has taught us the Fatherhood of God and the Brotherhood of man; that man should be judged not by the colour of his skin or by his race but his merits. Compared to that the Afrikaner's philosophy appears to be heathenish and barbaric and wholly unacceptable.

NOTES AND NEWS

Dr. Verwoerd's Threat To Africans

REFERRING to a resolution passed by the conference of the African National Congress held in December in Durban, calling on all African parents to keep their children away from school from April for an indefinite period as a protest against the Bantu Education Act, the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, is reported by Sapa to have said in Capetown that he wished to warn Native parents who kept their children from school as a result of the decision would run the danger of not being placed in the school again. Their places would be filled by other children. The Government would not be harmed by such action. The Government would take a serious view of the matter.

The Africans need not be deterred by these threats. They should know that they are fighting against the Bantu Education Act which is designed to turn Africans into slaves. Far better that they remained ignorant than becoming slaves.

Sam Kahn's Appeal Dismissed

The appeal of Mr. Sam Kahn, a Cape Town attorney and former M.P., against his conviction under the Suppression of Communism Act has been dismissed by the Full Bench of the Cape Supreme Court. Mr. Justice Steyn, who delivered the unanimous judgment of the Court, held that the party at Mr. Brian Bunting's house at Clifton at which Kahn was arrested on July 10, was a gathering with a common purpose within the

meaning of the Act. Mr. Justice Ogilvie Thompson and Mr. Acting Justice Watermeyer concurred. On October 12, Mr. Kahn was convicted in the Cape Town Regional Court of having contravened an order served on him under the Act on May 26, in which the Minister of Justice, Mr. Swart, prohibited him from attending any gatherings in the Union for two years. He was sentenced to three months' compulsory labour, two months of which was suspended for three years on condition that he was not convicted of any other offence under the Act within that period. The conviction and sentence were both confirmed. Mr. Kahn was granted leave to appeal to the Appellate Division and was released on his own recognisances.

Concession To Indians

Withdrawn

A proclamation in a Government Gazette Extraordinary on Friday December 31, 1954 said that the Immigrants' Regulation Amendment Act of 1953 would become operative from January 1, 1955. The Act withdraws a concession under the Smuts-Gandhi Agreement whereby Indians living in South Africa could bring to the Union their wives and children living in India. Giving reasons for the withdrawal of the concession in his second reading speech when the Bill was before Parliament, the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, said the disparity between Indian males and the females which existed in 1911 existed no longer. Parity between the sexes had almost been achieved. He said that figures for the eight years previous to the introduction of

the Bill showed that the entry of wives and children had been far in excess of the number of Indians who left the country in the same period. In that period a total of 6,929 wives and children had entered the Union in the terms of the concession against a total of less than 1,000 Indians of the both sexes, including children, who left South Africa. Dr. Danges added that in admitting wives and children under the concession, the Department of Immigration relied on information from India about the genuineness of marriages and births. In recent years, however, "in the nature of things" this information had become more and more unreliable. Dr. Danges quoted a statement by the Immigration Department saying that it had been its "unfortunate experience" during many years that the children were introduced into the Union who were not in fact the offspring of their alleged parents.—Sapa.

A Warning To Indian Visitors To L.M.

Because of the conflict existing between the Indian and Portuguese Governments in regard to Portuguese possessions in India, the Portuguese police on the South Africa-Lourenco Marques border have become very strict. An official of the International Police of Portuguese East Africa said that all Indians visiting Lourenco Marques will have to carry a visa along with their passports, otherwise they will be sent back. Therefore to avoid disappointment and trouble, all Indians intending to visit any Portuguese territory, should acquire a visa from the local Portuguese consul.

A New Doctor In Our Midst

We have a new doctor in our midst. He is Dr. Ismail A. Agjee, M.B., B.Sc., M.Sc. (Bombay), F.R.C.S. (Edin), F.R.C.S. (Lond). He is the thirty year old son of Mr. and Mrs. A. C. Agjee, of Mansfield Road, Durban. Dr. Agjee is the only South African Indian Surgeon to have gained dual fellowship of both London and Edinburgh Royal College of Surgeons. Born in Durban he matriculated at Sastri College, then joined the Grant Medical College in Bombay in 1942. After returning here in 1950, he went to the U.K. in 1951 for a post graduate course in surgery. About 18 months ago he was appointed Registrar of the Royal Infirmary at Wigan (Lancs.). It is learnt that on his arrival he will practise in Durban.

Deputy High Commissioner For India In U.K.

Mr. Y. D. Gundavia, I.C.S., who had come to the Union in 1949-50 as Secretary to Pandit Hirdaynath Kunzru, who visited the Union for Round Table talks with the Union Government, and is presently Indian Ambassador in Switzerland, has been appointed as Deputy High Commissioner for India in London.

Why Union Was Not Invited

Sir John Kotelawala, Prime Minister of Ceylon, said in Jakarta that South Africa had not been invited to the South African Asian conference "because we have been blackballed by them." Sir John had been asked by an Indian reporter why South Africa had not been invited to the conference

while the Central African Federation had. "You cannot go there I cannot go there, so why the hell should we invite them?"—Sapa-Reuter.

Ruling Against Race Ban

The New York State Commission against discrimination ruled that a swimming club must admit anyone regardless of race, colour or religion. The Commission ruled by a 2-1 vote that the Castle Hill Beach Club in New York with 13,000 members, was not a club but a public accommodation. The case arose from the complaint of Mrs. A. Brown, a Negress, who said she was told in 1953 that no season lockers were available. She said that later a neighbour obtained a locker without trouble.

—Sapa-Reuter.

A NEW TAX ON INDIANS

[The following is a copy of a circular letter sent by the Collector of Customs and Excise to many tea and refreshment rooms making and selling sweetmeats. Sweetmeats have been taxed but sweetmeats, or rather confections have never been taxed. Sweetmeats and confections are quite different things. Sweetmeats are never eaten with other food, while confections such as cakes and puddings are eaten with other food. All those concerned have taken legal advice as to whether they are liable to the duty mentioned. In the meantime all the sweetmeats named in the letter have been impounded by the Customs authorities thus preventing Indians from carrying on their legitimate trade, involving them into great financial loss and depriving the Indian public of an item of nourishing food they have been accustomed to having for ages. Unless this matter has been settled amicably by both the contending parties there is every likelihood of it being taken to Court. The latest information goes to show that the Customs authorities are adamant and have threatened to prosecute persons not prepared to comply with their requirements.—Ed. 10.]

"With reference to the visit to your premises by an officer of this Department on Saturday morning the 23rd October, 1954, when it was ascertained that you were disposing of Indian sweetmeats of your own manufacture, I have to inform you that Indian sweetmeats such as Moka, Penda, Halwa, Barfee, Jamboo and Gopra Paak, are sweets within the meaning of Item 25 of Schedule No 1 to Act 45 of 1942, as amended by Act 23 of 1952, and that the

sweetmeats so manufactured and sold are liable for Excise duty at 23. per lb. from 27th March, 1952, up to and including the 15th April, 1952, and 3d. per lb. after the 15th April, 1952, to date.

A yearly Excise licence to manufacture sweets is also required in terms of Schedule No 3 to the said Act.

I have therefore to request you kindly to complete and return the attached account form, in duplicate, with the minimum of delay, reflecting thereon the period from 27th March, 1952, to date, during which you manufactured sweets for sale, and the quantity in lbs. to enable

me to assess the amount of Excise duty involved. The words "month of 1952" at the end of the account form should be amended to show the period covered by the return. The amendment should also be initialled by both signatories to the declaration.

Furthermore, I enclose six forms Excise 6, to enable you to complete an application form, in duplicate, for a licence for each year during which sweetmeats were manufactured by you for the years 1952 to 1954. The yearly licence fee is £1. Kindly return forms E. 6 in excess of your requirements.

If you propose to continue manufacturing sweets, you should immediately advise me thereof, in writing, and also furnish the following particulars to enable me to prepare the necessary papers for security of Excise duty:—

(a) The quantity of sweets in lbs. manufactured monthly.

(b) The full names and surnames and designation/s of the person/s who will sign the document to be furnished as security for Excise duty.

Should you intend to discontinue manufacturing sweets, kindly advise me, in writing, to this effect."

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

THE CANON COLLINS CONTROVERSY—III

(Continued from front page)

tomorrow the challenge of today. Some of our leading clergy and missionary spokesmen, when overseas, regularly minimise the extent of this clerical and lay failure to live out our Christian precepts, thus performing a grave disservice to a Church whose conscience is all too easily lulled by stories of the undoubted difficulties it is facing. Further, the episcopacy itself has failed on practical issues. I do not here only refer to a perhaps inevitable differences between Canon Collins who stressed the primacy of the individual Christian conscience and its right ultimately to defy un-Christian legislation, and the bishops who emphasise the complementary Christian duty to apply their principles in the South African context and to obey the law of the State as far as conscience will permit. I refer to a practical failure of leadership which is best illustrated by the example of my own parish.

Several years ago our European congregation was grievously divided over the rector's insistence on retaining one inter-racial communion each month at which a Coloured and an Indian Anglican worshipped with such Europeans as cared to attend. A new rector from England, prizing unity above other virtues, soon yielded to the numerically larger faction, himself sponsored the church council resolution cancelling the inter-racial service and forbidding the use of the "European" church building even for separate services for non-Europeans. The Indian shortly left the district. The Coloured woman, after months of distress, found a new spiritual home with another communion which, at least in this town, does not practise discrimination.¹ Now, seven years after these events, another new rector has received a request that African servants employed in the European residential area be allowed to use the church building once a month for a separate early communion service—there being no bus to the location three miles distant (where the Africans have their own church) till after midday on Sundays. On the matter being put with an urgent recommendation by the rector that it be granted, the church council narrowly adhered to its earlier decision and rejected the request.

Now the failure of the episcopacy—a corporate failure, for it is no personal reflection on our recently elected bishop—is that no

one here on either side in the controversy knows which view the bishop will actively support on his return from an overseas tour. The previous bishop supported the first rector in retaining the joint service. It is not generally known whether he knew of the subsequent church council decision under the second rector, though it is hard to believe he did not. But no protest from him reached the laity who were primarily responsible for it. And we have, therefore, been left for several months with a refusal which their third rector is reluctant to convey to the Africans because it frankly conflicts with the policy and principles of the Church, but on which no one can be sure what the new bishop will say or do. There is a latent difference of opinion throughout the Anglican communion between the Catholic view of the Church and its discipline—what in England would be known as the High Church or Anglo-Catholic standpoint, which predominates among the ministry of the Church of the Province of South Africa—and the more latitudinarian Protestant conception. But it is clearly intolerable that there should be at y doubt on such a vital point of practice as to which course the bishop of a diocese will actively favour, even if there is room for difference of opinion about the actions he should take as a result of his decision. It is precisely here, when it comes to interpreting in practical decisions their admirable theoretical attitude, that the episcopacy of the South African Church have failed to match the challenge of the present situation.

No one will wish to minimise their difficulties. In the first place, there are practical considerations of finance. A parish seriously divided, as our will be if the Christian decision is made, loses the ability to support itself. The diocese, already on a financial shoe-string, cannot afford more deficit parishes. The retention of parish unity, which some of the faint-hearted urge as their primary consideration, cannot as such be a Christian concern, especially if, as at present, that unity is based on the denial of a fundamental principle of our faith. But if the result of disunity must be the closing of some churches through lack of funds, a choice has to be made between a smaller Church more truly witnessing to its declared beliefs or a larger aggregate of churches, some of

whom will for the present continue on what we Anglicans must define as a false basis. Beside this issue, the various other arguments used are of secondary importance—"bugs in the pews" has not been unheard of in Britain and, strangely, has never here been held to disqualify African cleaners and sweepers from tending "European" churches; contamination (V.D., T.B. etc.) from the chalice is met by the Africans' offer to bring their own and by the Roman Catholics' mixed masses; the latter also dis- of the Anglican claim to be the spearhead of a more liberal interpretation of the Christian ethic among a predominantly Calvinist and racially aberrant White community, and the various other expedient political or social grounds on which procrastination is urged are no better and no worse—though perhaps more confused by a conventional racial ethic that has almost been permitted to usurp the authority of Christian morality—than the arguments advanced by Christians throughout the ages for evading the practical consequences of their faith.

¹ Even here, the voice of another Christian conscience is being heard as a few prominent ministers, like Professor B. B. Keet of Stellenbosch and Dr. Ben

Marras of Pretoria, question whether apartheid in Church or State has scriptural sanction. Concluding that White prejudices are ineradicable, they therefore favour "total apartheid" or partition of the Union into separate Black and White states. But they are not as yet very specific about how this is to be done or where the boundaries should be drawn.

² The attitude of the poor benighted soul in Durban who sent me the following anonymous letter is far from untypical:—"If ever that humbug Collins tries to set foot in South Africa again, all right-minded people should stone him. Let him keep his kaffir ideas till he gets back to England where they are not particular. We White people will never associate with kaffirs and cross-breeds, consins of monkeys. Filthy, stinking, thieving, there is not one good word for them. Plural wives or women, they breed like cockroaches and expect the White man to feed their brats."

³ What is said in this article about the Anglican Church is more or less applicable to most of the Protestant communions in South Africa. The Methodist Church in my own town is going through a somewhat similar crisis to our own and is, at present, giving very similar answers.

To be concluded

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor,

17 Commissioner Street,

Ferreirastown,

Johannesburg. Phone 33-1654.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

TOWARDS THE POLICE STATE

ATTACKS ON OUR LIBERTIES

By JULIUS LEWIN In 'The Forum'

(Concluded from December 24)

This power of banishment had applied to Africans since the Native Administration Act of 1927, and it is still being used against them because under it the Minister does not need to have any reason for his action. The power under the 1930 Act applied to anyone, regardless of race. It was used by successive Ministers of Justice from time to time during the nineteen-thirties and the nineteen-forties. It then formed the basis for the still wider Act to suppress "communism," passed in 1950 and tightened in 1951 and 1954.

But this Act went very much further. First, it echoed the Riotous Assemblies (Amendment) Act by listing, as one of a number of supposed "objects of communism," the creation of feelings of hostility between white and non-white. Then the Act empowers the Minister to banish anyone, who in his opinion is promoting any of the objects of communism, from any town or district and from all kinds of "gatherings." These heavy disabilities can be inflicted on any person, even if he has not been named and listed as a communist by the official Liquidator and even if he has never been convicted under the Act or under any law. In plain words, if the police tell the Minister that a man is talking or behaving like a "communist" (as defined in 300 words in the Act), Mr. Swart can order that man to stay out of every town or district in the Union, except the one where he is allowed to live. This penalty has in fact been imposed on scores of people, some avowed communists but others not.

Moreover, Mr Swart has also prohibited an increasing number of people from attending any "gathering." No one knows exactly what constitutes a gathering and what does not, nor can lawyers say until the highest court in the country decides the question. It may be several years before the question is fully decided because the courts tend to avoid giving a broader decision than is necessary for a particular case. A meeting is no doubt to be considered a gathering, but the police go much further and contend that it would be breach of the order to attend a party in one's own home or even a small tea party in another house. To take an actual example, a woman gave a party for Canon Collins, but, having been banned from gatherings, she did not herself attend the party. The police

afterwards asked some of her guests whether the woman had in fact been at the party. If she had, they obviously intended to prosecute her.

In addition, the Minister, acting as always on information and advice put to him by the police, can order a person to refrain from participating in the activities of any number of organisations. Some named communists have received lists of twenty or thirty bodies that they must avoid. These long lists are drawn up without proper regard to the character of the body concerned or the work done by it. One list included the Institute of Race Relations but not Sabra, the rival body of the same type run by Afrikaans-speaking people. Another list included "Parent-Teacher Association," apparently for the simple reason that when the police raided a certain woman's house to look for subversive documents, they found a notice inviting her to attend a Parent-Teachers Association meeting at the school to which her small daughter goes.

The full extent of police activities is not even dimly known to the public. Every week, if not every day, the police are busy serving orders on men and women and then checking, day after day, to see that an order is not disobeyed, and to make an arrest if it is. Only a small proportion of these activities are reflected in the cases made public in the daily Press. A larger number (but by no means all) are reported in the non-European weekly Press.

Nor is that all. The police are now directed to apply the laws affecting immigration and deportation in the most severe way. An Indian paper recently had a front-page story about an Indian, aged 24, who was deported because he came to the Union after he had turned 16. In fact, he had openly entered the country a few hours, after his sixteenth birthday because the ship he was in reached port some hours later than its scheduled time of arrival. Several years after his arrival, this fact about the Indian was discovered and he was wrenched away from his family.

So immensely wide are the present powers of the police and so harshly are these powers applied in particular cases, that civil liberties really no longer exist in South Africa in the form familiar in other countries. The right freely to express opinions in

speech or in print; the right to hold a meeting or a procession; the right to move freely from one part of the country to another; the right to keep policemen or other officials out of one's home—these historic liberties have been cherished and defended by our own forefathers in Western Europe for centuries past. The exercise of these—and various allied rights of the individual together give to the abstract idea of freedom a concrete substance without which the word lacks not only political significance but ordinary meaning. But these rights can be practised in the Union today only in the shadow of a ubiquitous police force. If the police were archangel in blue uniforms, their task would be delicate and difficult because no officials in the modern state ought ever to be entrusted with such far-reaching and unfettered powers, nor should any cabinet minister wield them when acting solely on police reports. But in fact the special branch of the South African police, recruited as it is from narrow sources, lacks the political education and the personal equipment to discriminate properly in applying its powers and fulfilling the tasks put upon it by politicians bent on the persecution of all radical, non-conformist opinion.

For let no one foolishly imagine that these powers are applied only to supposedly wicked or dangerous "communists." As the country moves ever nearer to the condition of a police state, its rulers inevitably abandon nice distinctions between followers of Stalin and Trotsky, between socialists and liberals and dissenting Christians, who happen to be true conservatives. For freedom is indivisible. Laws designed to curb strikes by white workmen are used to curtail inter-racial activities. Laws designed to prevent inter racial discord are used to injure trade unions. Above all, laws supposed to prevent the growth of "communism" come in practice to prevent the free expression of all opinion disliked and feared by the Government.

Freedom of speech is likewise indivisible. Experience shows that once the mere expression of any unpopular opinion is punished—as distinct from the punishment of action for political purposes—no one can tell who will be penalised next. One thing is clear: in South Africa today the shades of the prison house have begun to close around us all. In the sphere of civil liberties the authorities have deliberately made a legal wilderness and they will proudly call it political peace.

You won't believe it until you've seen for yourself, so... try it! See the difference when your stoeps and window ledges are gleaming with Sunbeam's rich-glowing colours

Shines... and shines... and shines in red... green... black at their brilliant best

AFRICAN VIEWPOINT

OPEN LETTER TO A.N.C. EXECUTIVE COMMITTEE

By JORDAN K. NGUBANE

Gentlemen of the Executive,

THE Durban conference of the African National Congress took the gravest decision that our people have had to make since 1912. In that historic year we met as a people at Bloemfontein and decided to break with the past and emerge as a new national group—the African people. In Durban we met as this new national group and decided that for good or for evil we would withdraw our children from school on April 1, 1955 when the Verwoerds take over.

By that decision the African National Congress conference made it clear that the struggle on which we have embarked is now a life and death fight. It was a manly decision; the sort of courageous decision one would expect from a people consciously shaping its own destiny. But I am extremely unhappy about the timing of the withdrawal of our children. Let me say at the very outset that the principle of withdrawing our children from school has my fullest support. No other course is open to a self-respecting man. But it does seem as if the conference allowed itself to be panicky when it fixed April 1, 1955 as the date on which to withdraw children. Even a brave sign body is prone to make faulty decisions on timing in moments of national stress and in fixing the date in the way the conference did. I am convinced that our cause might be harmed. I shall soon show how. At the moment I want to appeal to you to see the timing from my perspective.

Firstly, to fix a date for what will be a national strike, virtually, when we have not even started showing our heads out of the political funkholes into which we were shoved by Minister Swart's bans on our leaders is, in my opinion, to lose the vision of true liberty.

In a life and death struggle you cease to be interested in mere stunts as such. Each demonstration, each act of suffering, becomes a link in the chain of a struggle against oppression. The importance of each is measured by the extent to which it advances the cause. Sometimes, in a political fight, it does become necessary that certain objectives should be sacrificed in favour of better ones.

But withdrawing our children on April 1 does not actually advance the cause. On the contrary it tends to play right into the hands of our political enemies.

We are building a nation and we should know that every negative step we take must be balanced by positive action. We must remember that the withdrawal resolution implies that we have taken on ourselves the responsibility of ensuring that no African child withdrawn from school shall grow up in ignorance. If the children are withdrawn on April 1 next we shall not be in the position as a people to ensure that each child thus withdrawn is not forced to grow up in ignorance. Congress has not even reached the point where its plans for providing education for children so withdrawn have been made. For conference to say we shall withdraw our children on April 1, next, without saying precisely what we shall do with them after that is, in my opinion, to lose the vision of true liberty.

You, gentlemen, are the generals whom conference has appointed to lead our army of emancipation. I realise conference has placed you in an awkward position. But in its wisdom, conference also gave you the right to give directives on the withdrawal. The impression in the country is that you are going to order a wholesale withdrawal. If you did that, you would be taking a weak course. Rather, the situation demands that each community should withdraw its children from Verwoerd's schools the moment it has made alternative arrangements. Where no alternative arrangements have been made it seems to me we must not just plunge into the wilderness. From April 1 on each community should withdraw its children the moment it has made alternative arrangements.

For, the education issue affects every African parent vitally. If we handle it with skill we shall find that Verwoerd is our finest ally in organising our people into a compact mass against apartheid. If we handle it in a weak way, and are kin to put up stunts—a hurried withdrawal is such a stunt—we shall demoralise our people.

Secondly, if our children are withdrawn on April 1, we shall create a form of confusion which will rob us of the opportunity to extort the maximum propaganda value from situations which will be created by Bantu Education. For example, the education issue is splendid for purposes not only of consolidating our gains; it is a magnificent issue for use in politicising our people.

If we rush to withdraw our children on April 1, we shall certainly find ourselves bogged in the confusion of our own creation and therefore unable to extort the maximum propaganda value from Bantu Education for purposes of politicising our people.

I would plead with you, gentlemen, to tackle the withdrawal in the way you have handled the Congress of the People to draw up a Freedom Charter. In the latter you have wisely refused to rush anything. You have taken your time, worked hard to educate your people on the campaign and even at this stage have not as yet fixed a date. As you know, the Congress of the People will certainly arouse far less enthusiasm than the education issue. For one very good reason: The Congress of the People will deal largely with ideals and ultimate ends. Bantu Education touches every parent in a personal and hurting way. It produces an immediate reaction. If you spent half the time and energy you spend on the Congress of the People preparing our people for withdrawing their children from Verwoerd's schools you would be very pleasantly surprised with the results. And in this letter I wish to urge you, on behalf of the inarticulate millions, to prepare your people for a withdrawal. I am certain that if you do that, they will stand solidly behind you. If you rush to say children should be withdrawn in a hurry, I am afraid African opinion will be divided sharply. Statesmanship at this stage should concentrate on removing causes of friction and pursuing those courses which will be followed with maximum agreement.

This brings me to my second main point—the new draft constitution. On the education question, your hands have been very largely bound by the decisions of your conference. Your only duty is to carry out that decision in the wisest manner possible. But on the constitutional issue, you have the initiative completely in your hands. For this reason I still ask myself why you should

have brought up before the country an issue as explosive as your latest draft constitution.

I have read it carefully and have come to one conclusion: the new draft is an oblique vote of no confidence in Chief Luthuli. I know that you, gentlemen, do not all see eye to eye on certain provisions of the constitution. In the first place, why should you have brought to us something on which you did not agree?

But the really disturbing feature of the new draft is that it introduces two revolutionary changes in Congress practice and policy. The first sentence of Section 7 (c) reads: "The Secretary-General is the chief executive and directing officer of the Congress..." Here, in one sentence, the President-General is converted into a mere figure-head and all power is to be vested in the Secretary-General. This is a revolutionary change from Congress practice and policy. From 1912 up to now the President-General of Congress has been its chief executive and directing officer. President-General Luthuli has filled the office with distinction. It seems very strange to me that you, gentlemen, should express your gratitude for the way in which he has led you by passing an oblique vote of no confidence in him.

The second change is introduced in Section 9—where your draft proposes the establishment of a National Secretariat. The Secretariat will be made up of the Secretary-General, the Organising Secretary and five men hand-picked by the Secretary-General. These seven men will carry out the decisions of the National Executive and Working Committee; issue propaganda material, attend to administrative work of Congress and, whenever necessary, issue organisational directives to and call for reports from the provincial branches of Congress.

Here you see a secret cadre taking complete control of the African National Congress with powers to call for reports and give instructions to provincial executive committees. And that secret cadre is not responsible to anybody specifically—except in a very vague way to the National Working Committee. In any case the majority on the Secretariat will be responsible to the Secretary-General. And these people, nominated by one ordinary human being, will give instructions to elected representative bodies like provincial executive committees.

Read Section 7 (c) carefully as quoted and read the whole

of Section 9 and you will understand why I say the new draft constitution is a vote of no confidence in Luthuli. The President-General will now serve only as a dummy; so also will his deputy. All power will be vested in the Secretary-General. Another disturbing feature of all this, of course, is that this power will be vested and used, as the constitution implies, in an absolutist way. I see in this provision a bold bid to hand Congress over to Communist control.

In other parts of the world the Communists have infiltrated into national liberation movements in the way the underground Communists are trying to infiltrate into Congress. I think I should ask you, gentlemen, to tell the country plainly if you have decided to hand Congress over to underground Communists. For, if the draft you have made becomes Congress law, I am certain we shall all have said good-bye to the free and democratic Congress we know. If you have not decided to hand over, it is proper that you should drop the sections referred to in this letter completely.

Secondly, I think I should ask you, gentlemen, why at this, the most critical hour of our lives as a people, you should come forward with a virtual vote of no confidence in your leader—a man who is the very incarnation of resistance to oppression; a leader whose sacrifices have added tremendously towards making Congress the powerful body that it is. If you have no intention of passing votes of no confidence in your President-General on the eve of great battles, the correct and convincing thing to do is to drop the portions I have referred to.

For, you must always bear in mind the consequences of your policies on your followers. If you insist on the draft which you have made, I am certain that you will impose unnecessary strains on provincial solidarity. I know some very foolish people among you have written extensively and called me names for drawing attention to the danger of imposing strains on provincial solidarity. I trust that Verwoerd's doctrines on Ethnic Grouping have made them realise that we who want national unity should be sensitive in the extreme to anything which might divide our people. Your new draft constitution is a sure divider of your people.

If the people who feel now is the time to divide Congress insist on retaining the clauses I have referred to, then they will

have to concede to others the right to insist on a federal constitution giving a very large measure of autonomy to the provinces. The present draft, if it is passed, will expose the medium-powered provinces like Natal to dictation by the more vocal but lazier provinces on the one hand or to dictation by the more powerful on the other. Because either form of dictation will endanger our community's unity, we might as well start thinking of a federal constitution.

I write to you as a responsible member of the African community to responsible leaders. You are leading us into battle; but in doing that you start by weakening our morale and passing indirect votes of no confidence in Luthuli and Matthews, men who have proved their worth in the only convincing way—through sacrifice. I think you are wrong to do that; you are wrong to impair the morale of your followers. Do assure us in the only convincing way—by dropping the abjectionable clauses—that you

have no mind to weaken us in our fight.

Secondly, and this applies to the Education issue, do please take your time preparing us for the life and death struggle here. We want to stand solidly behind you in this fight to the finish. Even if it takes us fifty years fighting Bantu Education, we are ready. We are in mood to fight to win. No national executive has had to lead when opinion was so solid in our community. Rise, gentlemen, to the challenge of the times. Produce the statesmanship which the darkness of the hour demands. Abandon the cunning and craft which would turn a Luthuli or a Matthews into mere dummies and figure-heads. Finally, have the courage to lead us with a sure hand on the education issue. No national executive has had finer chances to lead Africa to freedom. It is because I know you are the men of the hour that I have written as I have done.

Yours for a free Africa,
JORDAN K. NGUBANE.

then garlanded by Paspavathie Morar, daughter of the President. Bouquets were also presented to the Mayoress and Mrs. Jhilmmeet. The Building Contractor of the Hall Mr. S. W. Emmanuel then presented a golden trowel to Mr. Jhilmmeet to lay the foundation and during this impressive ceremony Mr. Vithalbal Lalla offered his blessings.

Tragic Death Of Miss Gloria Pillay

The sad demise of Miss Gloria Pillay (23), eldest daughter of Mr. and Mrs. J. M. Pillay of Durban, occurred last week on her way to Durban after staging the play "Shakuntala" in the University Great Hall, Johannesburg. The car in which some of the cast were travelling, skidded round a bend on a steep hill and dropped almost a 100 yards below, about 20 miles outside Ladysmith. All the occupants of the car were seriously injured. All of them, except the unlucky Miss Pillay, who died in the Ladysmith Hospital from injuries to the brain, are now recuperating in Durban. Those who were injured in this accident were Dr. Harold Sundram, at present at the McGood Hospital, Messrs. A. J. Naidoo, C. Raghubar and G. S. Moodley, all on the staff of Sastri College.

Things In General

Social Justice Bulwark - Against Communism Says Reuther

THE struggle against Communist aggression will not be won on battlefields but in the field of human betterment, Mr. Walter P. Reuther, President of the Congress of Industrial Organizations (CIO), told the 500 delegates at the CIO's annual convention at Los Angeles recently.

The struggle for peace and freedom is inseparably tied in with the struggle for social justice, Mr. Reuther said in an opening day address.

"Communists believe that as economic crisis gets sharper, class antagonism grows deeper and free society is unable to hold its structure together and disintegrates," Mr. Reuther said.

"The Communists move in to fill this vacuum. What we need is to demonstrate that the Communists are wrong, that a free society can find the answer to basic problems.

Mr. Reuther said these basic problems are a recognition that the struggle between freedom and tyranny is essentially a struggle for men's minds, hearts and loyalties.

"That struggle cannot be won with guns," he warned.

Mr. Reuther said the CIO works with the International

Confederation of Free Trade Unions, "Our brothers in the free labour movement of the world," because ICFTU is in the vanguard of this struggle to gear economic resources against poverty, hunger and human desperation.

"You cannot whip Communism by balancing a budget," Mr. Reuther warned; "you can only whip Communism by balancing people's diet in a world where they are hungry." —U.S.I.S.

Foundation Stone Laying Ceremony

Nearly 800 people of all races assembled on Sunday afternoon, December 19, to witness the laying of the foundation stone ceremony of the Kasturba Gandhi Memorial Hall, Dundee, sponsored by the Sanathan Veda Dharam Sabha (a society for the advancement of vernacular education). Numerous messages were received from all the provinces amongst which was one from the Administrator of Natal and Mrs. Shepstone and another from the Director of Education. The messages were read by Mr. B. Vithal of Ladysmith. Mr. Nathoo V. Morar, President of the Sabha, then introduced Mr. S. Jhilmmeet who had made a donation of 200 guineas. Mr. Jhilmmeet and the Mayor of Dundee Mr. W. T. Gehren were

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

EARN
the big salaries which are paid to business executives who have reached their commanding positions because they have the required knowledge in financial administration. Their knowledge came from training. You, also, can get to the

TOP

by taking The School of Accountancy Postal Courses, which include Accountancy, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Service, Building Societies, B.Com. Degree. You will soon be on the road to a bigger

SALARY

if you write for The School's FREE 72-page book, "The Direct Way to Success", detailing the courses and giving you the successes of thousands of students.

43 Years Successful Educational Service.

The School of Accountancy
ACCOUNTANCY HOUSE, 134 FOX ST., BOX 4392 (1), JOHANNESBURG. Also at: Box 2918, Cape Town; Box 1865, Durban; Box 99, Ladysmith, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

310

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9d
Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2.6
The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By H. mer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921.

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

BOOKS FOR SALE

- UPANISHADS FOR THE LAY READER
—C. Rajagopalachari 6 0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA
—C. Rajagopalachari 5 6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained
by C. Rajagopalachari 4 0
INTERNATIONAL SHORT STORIES
—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade-Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

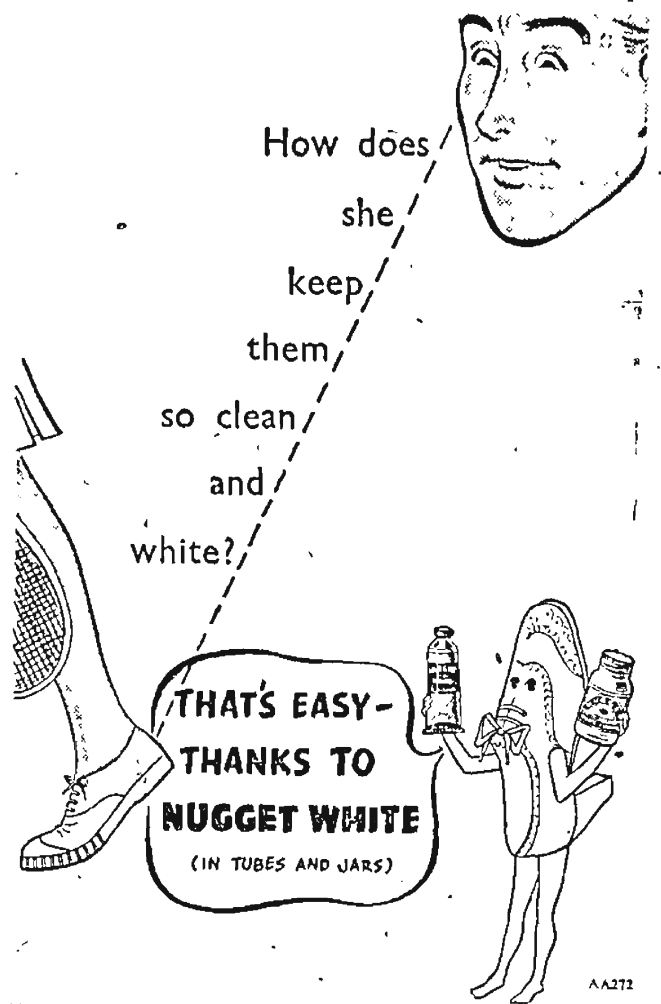
Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

- Key to Health—Gandhiji 1 6
Diet and Diet Reform—Gandhiji 5 0
Cleanings—Mira 1 6
Selections from Gandhi—N. Bose 10 0
Public Finance and Our Poverty Gandhiji 3 0
Hindu Dharma—Gandhiji 8 0
Bhoodan Yajna 2 0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh 15 0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai 12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

How does she keep them so clean and white?

THAT'S EASY—THANKS TO NUGGET WHITE
(IN TUBES AND JARS)

AA272

NUGGET STAYS WHITE AND WILL NOT RUB OFF!

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, December 20.

FORTY-SIX YEAR-OLD Shri Uchhrangrai Navalshankar Dhebar, Chief Minister of Saurashtra, is elected as President of the Indian National Congress. Mr. Nehru's two-year term as Congress President expires on January 19. Shree Dhebar's term will run for two years from that date. The name of Shree S. K. Patil, president of Bombay Pradesh Congress Committee, was expected to be proposed to contest the election, but Shree Patil discouraged such a move and declared that he did not want to contest against the official candidate, nominated by the Congress Working Committee.

Shree Dhebar will preside over the 60th session of the Congress at Avadi (Madras) meeting from January 17 next. He will go to Delhi shortly to consult Shri Nehru in regard to the formation of the new Congress Working Committee. A majority of the present members of the Committee, including Shree Nehru, are expected to be elected in the new team. Shree Dhebar is expected to announce his Working Committee in the first week of January after the election of delegates to the A.I.C.C., which will conclude on December 29. Shree R. Venketraman, M.P., is being mentioned as a likely choice for general secretaryship.

Shree Dhebar faces tough problems. Over and above facing elections in Andhra and probably in Travancore-Cochin, he will have to deal with factional rivalry in States Congress legislature parties in Rajasthan, Madhya Pradesh, Mysore and Uttar Pradesh.

Congress circles interpreted Shree Dhebar's election as a definite indication that the Congress would pay greater attention to the constructive programme chalked out by Gandhiji, since Shree Dhebar is accepted to be one of the foremost advocates of the Gandhian programme.

Shree Rasiklal Parikh, the present Home Minister of Saurashtra, will succeed him as the Chief Minister of Saurashtra. Shree Parikh was nominated by the executive committee of the Saurashtra Legislature Congress Party as a candidate for the leadership of the Party. The Party is expected to endorse the decision of the executive soon.

The Travancore State Congress has decided to withdraw its support to Praja-Socialist Ministry in the State Congress Parliamentary Board has endorsed the decision of the State Congress and empowered the State Congress to deal with the situation as it sees fit. The reason given by the Congress for withdrawal of support to the Pattom Ministry is that the Chief Minister did not consult the Congress on any major legislation, although he had promised to do so. On the other hand Shree Pattom Thanu Pillai, the Chief Minister, has denied that he had given such a promise. Although Shree Pillai stood firm against Lobia groups sustained attacks within his own Party, he now faces a situation in which his Ministry cannot survive for long unless he joins hands with the United Front of Leftists, which does not seem possible. The Socialist Party has only 19 seats in the State Assembly. Congress, the largest group in a house of 198 members, has 47 seats. There are 72 members of the T.T.N.C. and the rest of the seats are held by Communists, Revolutionary Socialists and other leftist groups. But still the Pattom Ministry's fall is not imminent as the Congress cannot move a no-confidence before March next. According to the Constitution, after a no-confidence is defeated in the Assembly, no such new motion can be admitted before six months. Shree Pillai has decided not to resign unless and until the present Ministry is voted out through a defeat in the Assembly on any major issue. T.T.N.C. has decided to support the Congress in ousting the present Ministry and forming a new Ministry but its six members are detained by the Government under Preventive Detention Act and Shree Pillai is not prepared to help the Congress to oust himself by releasing these members. For the present uncertain situation will continue.

The strike of Bank employees on December 19 did not materialise. At the eleventh hour the Strike Committee of the All India Bank Employees Association heeded the appeal of members of Parliament of the different political parties. Earlier, the Prime Minister had given an assurance on the floor of the House that Bank author-

ities would not be allowed to effect a cut in the total emoluments of the employees and the Government will deal strictly with the Banks that failed to observe the Government's direction. Moreover, he promised to implement the recommendations of the Rajadhyaksh Commission with retrospective effect. If the strike would have materialised the Government would have declared Banking as an essential service and the strike illegal.

During the debate on economic affairs in the Lok Sabha, the Finance Minister, Shree Deshmukh, set the country a target of attaining full employment within ten years through the creation of 24 million additional jobs. He said that it should be possible to create 12 million new jobs during the second Plan period with an outlay of Rs. 5000 to 6000 crores.

He also announced the Government's decision to assume effective control over the Imperial Bank as a first step towards the eventual establishment of a "State Bank of India." The decision does not imply nationalisation of banking. It is designed to give the State control over a section of the banking industry and vest it with the initiative to develop banking facilities especially in the rural areas.

Another important announcement made by Shree Deshmukh related to the possibility of intervention by the Government to stabilise the prices of primary products both in order to safeguard food production as well as to narrow the disparity of prices between town and country. Food production in the country has increased considerably and due to surplus production the prices have gone down even below the economic level.

Shree Deshmukh was at pains to emphasise that the Government's approach to economic policy was practical rather than doctrinaire. He surveyed the economic scene against the background of the directive principles of the Constitution and the industrial policy resolution of 1948 which still held the field. The days of *laissez faire* were over. But although the conditions of an underdeveloped economy dictated an increasingly active role for the State, there was ample opportunity for the private to develop. Cottage and small scale industries in particular had a high employment potential.

Protest Against Segregation

AT INDIAN "PLAY"

ON Tuesday, December 21, the International Club of Durban put up an immortal play *Shakuntala* by the Indian Shakespeare, "Kalidasa", under the auspices of the South African Institute of Race Relations under the conditions of Apartheid.

The Transvaal Indian Youth Congress in an open letter signed by Mr. D. B. Manga, the Acting Secretary, appealed to the cast to withdraw from the play and pointed out the policy of the students which is summarised in the statement issued by Mr. B. Bepple, the President of the Students' Representative Council.

About 40 young men and women picketed the play with placards and leaflets condemning Apartheid. Some of the many slogans were: Art knows no colour bar, Institute of Race Relations supports colour bar, Segregation - seating means Apartheid, Kalidasa would not approve, Institute defends Apartheid, students reject it, *Shakuntala* in Ghetto Hall.

In addition about 20 students of the University also appealed to the cast to withdraw.

Every seat was sold out by Monday afternoon, but when the curtains were raised there were only about 300 people in the hall.

Some of the people who paid as much as ten guineas for a seat, tore up their tickets when they heard that they were to be segregated. When the first ten-guinea ticket was torn, a cry of "Afrika" went up. Many people wanted their money back and said that they were tricked and misled.

Dr. H. Sundram, one of the leading actors, withdrew in protest when he learnt that segregation was to be enforced.

Teacher Wanted For Grahamstown Gujarati School (South Africa)

Applications are invited for the post of teacher of Gujarati, Hindi and English at the above school. A free house will be provided. Applicants must give qualifications, experience and personal particulars in detail and also state the salary required.

Applications must be submitted in English and Gujarati to the Secretary, Grahamstown Gujarati School, 12 Bathurst Street, Grahamstown, South Africa, and reach him on or before the 15th February 1955.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
 Have you provided for your dependants?
 Prepare for the future
 Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
 The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
 best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.   } Business 33-0711
 JOHANNESBURG.   } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar"   Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
 Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
 45517 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone
 Day 24169

Phone
 Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET,   DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of
 Coffins and Wreaths]

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
 INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
 accepted by phone and despatched by rail
 at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
 the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
 are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR ALL
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
 PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET

DURBAN.

PHONE 61006

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce

Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Plak, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Volles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Volles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 24-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

પુસ્તક ૫૩ મું—અંક ૧
તા. ૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૫.
કુટક નકલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

સુવાક્યો

★

નાસ્તિક તે છે જે પોતાના દેહનેજ સર્વસ્વ માને છે, અને તેને સુખી કરવા માટે દુષ્ટતાં, કુરતાં, અન્યાય, લોભ, સ્વાર્થ વિગેરે જેવા અધમ કામ કરવા માટે જેના મનમાં કશું ખટકતું નથી. જેને જીવ કરતાં જડની કીમત વધારે છે. જીવને દુભાવી જડ વાડી બંગલા બંધાવે છે. તેજ નાસ્તિક છે કારણ તેને સર્જનહાર પર વિશ્વાસ નથી.

કેશવનાથજી.

—૦—

ઉપકાર કરવાની વૃત્તિને દયા કરવાની વૃત્તિને, નિષ્ક્રમ કરે, એને બદલે ન્યાય આપવાની વૃત્તિ કેળવે. લોક સંસ્કાર એના થી સ્થિર સ્વરૂપ પકડશે.

—૦—

પરાઇ વાત રંગ પુરીને કહેવી એ પણ જુઠાણાનો એક પ્રકાર છે. બીજાનું અકલ્યાણ થાય છે. અને તમારું પતન થાય છે.

★

મુક્ત અક્ષર જ્ઞાન ન હોય તેના કરતાં કંઈક પણ હોય તે સાફ જ છે એમ કહેવાય છે તેમાં ગંભીર ભુલ છે. જે ખરી અને આત્માને ઓળખનારી છે તેજ કેળવણી છે. અને તેજ લેવી જોઈએ. આ જગતમાં મનુષ્ય માત્ર ને ત્રણ પદાર્થોની અને ત્રણ ગુણોની આવ્યશ્યકતા છે. જે એ કેળવી ન જાણે એ જીવવાનો મંત્ર જ નથી જાણતો અને તેથી આ છ વસ્તુ કેળવણીના પાયારૂપ હોવી જોઈએ. તેથી મનુષ્ય માત્રને બચપણથી પછી તે બાળક છોકરો હોય ત્યાં છોકરી—સ્વચ્છ હવા, સ્વચ્છ પાણી, અને સ્વચ્છ માટી, કોને કહેવાય તે કેવી રીતે રાખવાં, અને તેનો શો ઉપયોગ છે તે જાણવું જોઈએ. તેમજ ત્રણ ગુણોમાં તેણે ગુણુ-શતા, (કદર દાન). આશા, અને પ્રેમને ગણાવ્યા છે. જેનામાં સત્યાંદીને સાફ કદર નથી, જે સારી વસ્તુને ઓળખી શકતો નથી. તેમજ જેનામાં આશાવાદ નથી, એટલે જે ઈશ્વરી ન્યાયને વિશે શકિત રહે છે તેનું હૃદય કોઈ દિવસ પ્રકુલિત નહીં રહી શકે. અને જેનામાં પ્રેમ નથી, એટલે અહીંસા નથી, જે જીવ માત્રને પોતાનાં કુદુખી ગણી નથી શકતો તે જીવવાનો મંત્ર કદી સાધી ન શકે.

—સ્ફાન.

★

★

★

કોઈ મુસ્લીમને મારે દેવલાલી મોકલવો હોય તો પેલા હીંદુ સેનીટોરીયમમાં કેવી રીતે મોકલી શકું? ખરી વાત તો એ છે કે આવા સેનીટોરીયમ આદીને આપણે બહીષ્કાર કરવો જોઈએ કે જ્યાં બધા જઈને ન રહી શકે. એ વસ્તુ ક્યારે ટળે કે જ્યારે હીંદુઓ આગળ પડીને પગલું લે. આજે તો અંતર વધતું જાય છે. પણ તે અંતર તો ત્યારે જ ઘટશે જો હીંદુઓ બહુત થઈ જશે અને પોતાના વાડા તોડશે. એક કાળ એવો હશે કે, જ્યારે આ બધી સંકુચિત વસ્તુઓ જરૂર ની હશે. આજે એની જરૂર નથી.

★

★

★

એક મોટામાં મોટો દોષ એનામાં જોયો છે, એ પોતાના વિચારો આખા જગતથી છુપાવવાનો છે. તેથી તેનામાં દંભ આવી જાય છે. અને અસત્ય એનામાં ઘર કરે તેનામાંજ દંભ આવી શકે છે. દંભના જેવી જેરી વસ્તુ આ જગતમાં હું કોઈ જાણતો નથી. અને તેમાં પણ હીંદુસ્તાનની મધ્યમ વર્ગની સ્ત્રી જે સદાય દબા-યેલી રહે છે તેનામાં દંભ આવે છે એ તો તેને કાન બજારાની જેમ કોરી ખાય છે. ડગલે ને પગલે પોતાને ન ગમતું હોય એવું એ કરે છે, અને કરવું પડે છે. એમ તે માને છે. જરા સમજ લે તો તે જાણે કે આ જગતમાં કોઈથી દબા-વાનું કારણ નથી. તે જેવી છે તેવી આખા જગતની સામે હિંમત પુર્વક ઉભી રહેવાને તઈધાર થાય અને આ પહેલો પાઠ શીખી લે તો બીજા બધાને પહેાંચી વળે.

—ગાંધીજી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

બાન્ડુઓને વડા પ્રધાનનો સંદેશો

શુનીયનના વડા પ્રધાન શ્રી રટેમ્સ બાન્ડુઓને આપેલો કોરેસપોન્ડન્સ નો સંદેશો આફ્રિકાનો પોતાનો કામ સૌથી ઉંચા મને છે તેનો એક નમુનો છે, ‘દેશો અને પ્રજાઓનું ભવિષ્ય ધર્મશ્રી સર્વોચ્ચ સત્તા અને દોરવણીપરજ અવલંબેલું છે” એ વસ્તુ સ્વિકારીને વડા પ્રધાને બાન્ડુ ઓને કહ્યું છે :

“આ સરકાર ભૂતકાળમાં કરી આરેલી છે તેમ પ્રખ્યાતના માર્ગે તમારી જાતેજ વિકાસ કરવા તપને દોરવણી આપશે. દક્ષિણ આફ્રિકાના બાન્ડુઓને હજી ધણે લાભ પંથ કાપવાનો છે. પરંતુ એ માર્ગે તમને નવામાં મદદ કરવાને બનવું સમ્ભવ કરવામાં આવશે.

“બાન્ડુ ઓપિનિયન એક, બાન્ડુ એન્ક્યુરેશન એક અને બીજા કઃયદાઓ વડે મારા સાથી નેશીય એફેસ ખાતા નાં પ્રધાન ડો. એચ. એફ. ફરવુઅર્ડે તમારે માટે સ્વાવલંબી યાગનો માર્ગ ખુલ્લો કર્યો છે. એવા કેટલાક છે કે જેઓ પોતાની અજ્ઞાનતામાં તમને કહે છે કે તમે હજી એ માર્ગે નવાને કાયદે નથી થયા; તમારે હજી બીજા કાપર આધાર રાખવાનું સાધુ રાખવું જોઈએ. તમારો જાતેજ તમારો વિકાસ કરવાનું કારણ એક બેટું રચના છે. મારે જવાબ તેઓને એ છે કે તેઓ પોતાના વેકેની સુખાકારી હોય ધરાવતા નથી,

“તમારી સગસ મોટું કામ પરેડું છે. તમારે હજી તમારા પોતાના લક્ષ્યાંકો પાલનમાં અને સારી દિવસ માં કાવતાં શીખવાનું છે કે નથી હોય તેમ આપણે યાચ. તમારે તમારા પોતાનાજ લક્ષ્યાંકમાં તમારે પોતાના પોતાના શીખવાનું છે. તમારે તમારા પોતાનાજ વેતરી બાધ કામ કરનારા, સુખારો, દાકરો, સમાજ સુખારકો વિગેરે બનાવી શીખવા ડું છે. આ છે ઉદાયદો વિકાસ અને તે તમારા પોતાના જીવન માર્ગ પર સ્વાભાવિક જોઈએ. સમગ્ર રીતે તમારે તમારી પોતાની કેમોને સ્વાવલંબી બનાવતા શીખવું જોઈએ એ સમજવું સમય આવતાં થઈ રહેશે. અમે આમાં રાખી ન છીએ કે એ વિષય પડેલા આવશે ત્યારે પ્રત્યેક બાન્ડુ પોતાની કામની રોચા કરતો થઈ જશે અને પોતાના બાન્ડુ બધુકાને કાપવાની યદ્ય પડે. પોતાના જીવનવલ સાધિની દિવાસ બાન્ડુઓનો પોતાના ધોરણે વિકાસ થયા માટે આ જરૂરી પ્રાથમિક વસ્તુ છે.

જેઓ ઇલાયદા વિકાસનો વિરોધ કરી રહ્યા છે તેઓ મોટા કોમમાં બળી નવા છુટ્ટ છે. યુરોપીયનોનો વિરોધ અને ડાલા બાન્ડુઓ એ યવા નહિ દે. પોતાનો વારસો ટકાવી રાખવાના અને એજ ધોરણે વિકાસ કરવાના હેતુને ડોળીને એક અશક્ય આદર્શની પાછળ કોઈએ શા સાર ફાંફાં મારવા જોઈએ.

તમારી જાતેજ જોળખને ટાલી રાખવાનો અને તમારી જાતેજ તમારો વિકાસ કરવાનો દુષ્કર પરંતુ ન્યાયી માર્ગ તમારે લેવાનો છે. અને અંતિમ ધ્યેય સિદ્ધ કરશે ત્યારે એ જક્ષીસ મેળવેલી સાર્થક ગણ્ય શે દક્ષિણ આફ્રિકાના બાન્ડુઓને હું વંદન કરું છું”

અમને બય છે કે આફ્રિકાનો, જેઓ ને તેઓના સખત વિરોધ છતાં વડા પ્રધાન “બાન્ડુ” તરીકે સંબોધી રહ્યા છે, તેઓ એવા નથી રહ્યા કે મી. રટેમ્સના પિતૃવાત્સલ્ય ભરેલા સંદેશો ની પાછળનો હેતુ તેઓ સમજી નહિ શકે. તેની પાછળનો હેતુ અસુકપણે રપટ છે કે આફ્રિકાને કઠી પછુ ગોરા નો સમોતરીયો બનવાની અભિલાષા સેરી નહિ શકે. તે એ કક્ષાએ પકોચવા લાગેલો હોવાના કારણેજ સરકારને તેની પાંખ ઉપર કાપ સુકવાનું સુજેલું છે અને આફ્રિકાને લાગુ પડનારા દમણમાં થઈ રહેલા કાયદાની પાછળ એ સિવાય બીજા કશો હેતુ રહેલો નથી. મધુરી બાપાથી હવે તેઓ છેતરાવાનાં નથી. આફ્રિકાને ને જો પોતાની જાતેજ પોતાનાજ ધોરણે પોતાનાજ અરથે વિકાસ કરવા નો હેતુ તે પછી સીધી તેમજ આડકતરી રીતે ગોરાના સુખ સગવડ અને આપણી માટે આટલાં વર્ષો સુધી તેની પાસે વેદ શા સાર કરાવવામાં આવી રહી છે? આફ્રિકાનો વાજબી પછે કઠી થઈ છે કે : ‘અમારો વિકાસ જો અમારી જાતેજ અને અમારા ધોરણેજ અમારે કરવાનો હેતુ તે કૃપા કરી તમે અમારાથી દુર થઈ જાઓ, તમારી સહાયતાની અમારે કશી જરૂર નથી, અમે પછુ ધર્મશ્રી સર્વોચ્ચ અને દોરવણીમાં વિકાસ ધરાવીએ છીએ અને દોરવણી માટે તેનાપરજ આધાર રાખીશું. કૃપા કરી અમને સુસવાનું બંધ કરો વળી તેઓ કહી શકે છે કે : અમે તમારાં ધરોમા અને તમારાં કારખાનાઓમાં કામ કરતા નથી છુટ્ટતા તેઓ કહેશે કે : ખીરતી ધર્મે અમને ધર્મના

પિતૃત્વ અને માનવ બંધુત્વનો પાઠ શીખવેલો છે. તેણે શીખવેલું છે કે માણસની કસોટી તેની ચામડીના રંગ પરથી કે તેની જાતીપરથી કરવાની નથી પરંતુ તેના ગુણપરથી કરવાની છે. આ શિક્ષણની સાથે સરખાવતાં આફ્રિકાનરનું તત્વજ્ઞાન નારિતકતા અને નબલીપણથી ભરેલું જણાય છે અને તેથી તે અમને બીલકુલ માન્ય નથી.

નોંધ

ડો. ફરવુઅર્ડેની આફ્રિકાને ધમકી ડીસેમ્બરમાં ડરબનમાં મળેલી આફ્રિકાન નેશનલ કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સે સંધવા આફ્રિકાન મા બાપોને દાકલ કરનારો ડરાપ કયો હતો કે બાન્ડુ એન્ક્યુરેશન એક્ટની સામેના વિરોધ દાખલ આવતા એપ્રીલથી કોઇ પણ મા બાપે પોતાના ઓકરોઓને નિશાળે નહિ મોકલવા. ડો. ફરવુઅર્ડે કેપટાઉન માં આફ્રિકાને ધમકી આપી હતી કે જો મા બાપે પોતાના ઓકરોઓને વિરોધ દાખલ નિશાળે નહિ મોકલે તેઓ પોતાના ઓકરોઓને ફરી નિશાળ માં દાખલ નહિ કરવામાં આવવાનું જોખમ ખેડશે. તેઓની જગ્યા બીજા ઓકરોઓ લઈ લેશે. તેમાં પગલાંથી સરકારને કહ્યું મુકસાન નહિ થય સરકાર એ બાપતને ગંભીરપણે જશે. આવી ધમકીથી આફ્રિકાને ડરી જવાની જરૂર નથી. તેઓએ જાણવું જોઇએ કે તેઓ બાન્ડુ એન્ક્યુરેશન એક્ટની સામે લડી રહ્યા છે કે જો કાયદો આફ્રિકાને ગુલામો બનાવનારો

છે. ગુલામો બનવા કરતાં તેઓ નિરક્ષર રહે તેમાં કહ્યું ખોટું નથી. નવા હોંદી ઠાકતરનું આગમન મેન્સરીસ રોડ, ડરબનના મી. અને મીસીસ એ. સી. આગળના પુત્ર ૩૭ વર્ષની વયે ૧૧ વર્ષ દાકતરી અભ્યાસ પુરો કરી સર્જન બની ગયા મંબળવારે કેપટાઉન કાસલમાં લંડનથી ડરબન આવી પહોંચ્યા છે. ડો. ધરમાઇલ એ. આગળ એ મુંબઈની એમ. બી. બી. એસ. સી. અને એમ. એસ. સી.ની એડીનબરોની એફ. આર સી. એસ.ની અને લંડનની એફ. આર. સી. એસ.ની ડીગ્રીઓ મેળવેલી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના પહેલવહેલા હોંદી સર્જન છે અને લંડન અને એડીનબરો એ બનેની સરજનોની રોયલ કોલેજો નું બે વડું ફેલોશીપ મેળવનાર પણ પહેલવહેલા દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદી છે ડો. આગળનો જન્મ ડરબનમાં થયો હતો. શાસ્ત્રી કોલેજમાં મેટ્રીક પાસ થયા હતા. ત્યાર બાદ ૧૯૪૨ માં મુંબઈની ગ્રાન્ટ મેટ્રીકલ કોલેજમાં દાખલ થયા હતા. ૧૯૫૦માં અહીં આભ્યા બાદ ૧૯૫૧માં સર્જરીમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ કોર્સ લેવા તેઓ યુનાઇટેડ કોંગડમ ગયા હતા. ફોટક વર્ષપર તેઓ વીમાન (લેંગ્લાયર)ની રોયલ ઇન્ફર્મરીના રેજીસ્ટ્રાર નીમાયા હતા. તેઓ ડરબનમાં પ્રેક્ટીસ કરશે. દક્ષિણ આફ્રિકાના એક હોંદી ભાઈ આબું ઉચ્ચ દાકતરી જ્ઞાન પામી આભ્યા એ દક્ષિણ આફ્રિકાની હોંદી કોમને અર્પ લેવા જવી વસ્તુ છે. ડો. આગળના માત પિતાના આનંદમાં અમે સામેલ થઈએ છીએ અને તેમને તેમજ તેમના સુપુત્રને અમે અંતઃકરણ થી મુખારકે બાદી આપીએ છીએ.

હોંદીઓ પર નવો કર (?)

[કરેમ્સ ખાતાના કલેક્ટર તરફથી મીકાઇલો બનાવી વેચનાર ધણા હોંદી ઓની ટી અને રીફ્રેશમેન્ટ રોમોપર નીચે પ્રમાણેનો સરકારી કાગળ મોકલવાયો છે. અત્યાર સુધી સ્વીટોપર કર નાખવામાં આવેલો છે પરંતુ હોંદીઓની દેશી મીકાઇલોપર કઠી કર નાખવામાં આવેલો નથી. ખરી રીતે સ્વીટો અને મીકાઇલો. એ બે તદ્દન જુદી વસ્તુ છે. સ્વીટો બીજા ખોરાક ની સાથે ખવાતી નથી જ્યારે મીકાઇલો યુરોપીયનો જેવો રીતે કેક અને પુડીંગ વિગેરે ખાય છે તેવીજ રીતે હોંદીઓ મીકાઇલ બીજા ખોરાકની સાથે ખાય છે; સંધવા લાગતા વળગતાં પોતા ને આ નવો કર લાગ્યું પડી શકે કે કેમ એ બાબતમાં વકીલની સલાહ લઈ રહ્યા છે. દરમીયાનમાં કરેમ્સ ખાતાં તરફથી કાગળમાં જણાવેલી સંધગી મીકાઇલોપર સીક મારી દેવામાં

આભ્યા છે જેથી વેપારીઓ વર્ષોથી કરતા આવેલા હતા તે પોતાનો કાયદેસર વેપાર ચાલુ રાખી નહિ શકે અને હોંદી જનતા જમાનાથી જે ખોરાક ખાતી આવેલી છે તે ખાઈ નહિ શકે. આ બાબતનો જો બને લગતા વળગતા પક્ષો વચ્ચે ધરનેજ સમજાવી નહિ થાય તો આ બાબત કોર્ટે ચલાવવી છે. ઉદ્દેશ મળેલા ખપરપરથી જણાય છે કે કરેમ્સ ખાતાના અધિકારીઓ પોતા લીધેલાં પગલાંપર મક્કમ છે અને જેઓ તેમની જરૂરીયાતો પુરી નહિ પાડે તેઓની ધરપકડ કરવાની ધમકી આપી રહ્યા છે.—તંત્રી ઇ. એ.]

આ ખાતામાંથી અકટોપર તા. ૨૩ મીના શનીવારે તમારી જગ્યા ની એક અમલદારે લીધેલી મુદાકાત પરથી જાણવામાં આવ્યું છે કે તમે મજન, પેન્ડા, હલેવો, ખરરી, જમ્મ

અને ઠાપરાપાક વિગેરે મીઠાઈઓ વેચો છે તે ૧૯૫૨ના પૃથક કાયદાનાં પહેલાં પરિશિષ્ટની ૨૫મી કલમ મુજબ સ્ટીટસ લેખાય છે અને એવી ખનાવાયેલી અને વેચવામાં આવી રહેલી સ્ટીટસને તા. ૨૭ માર્ચ ૧૯૫૨ થી તા. ૧૫ એપ્રિલ ૧૯૫૨ સુધી રતલે પેની રતો અને તા. ૧૫ એપ્રિલ ૧૯૫૨થી આજ સુધી રતલે પેની રતો એકસાઇસ ડ્યુટી લાય પડે છે.

વળી ઉક્ત કાયદાના ત્રીજાં પરિશિષ્ટની ૩૨મી તેવી સ્ટીટસ ખનાવવાને વાર્ષિક એકસાઇસ લાયસેન્સ પણ લેવું પડે છે.

આથી મારે તમને વિનંતિ કરવાની છે કે આ સાથેના એકાઉન્ટ ફેરો ખનતી તાકાતે ડુપ્લીકેટમાં ખરવાં અને તા. ૨૭ માર્ચ ૧૯૫૨થી આજ સુધી માં ડેટલો વખત થયાં તમે મીઠાઈઓ ખનાવી વેચતા આવેલા છે અને ડેટલા રતલ વેચી છે એ જણાવવું કે જેથી ડેટલી એક સાઇસ ડ્યુટી તમને લાય પડશે તેની અમે આંકણી કાઢી શકીએ.

આ ઉપરાંત આ સાથે ૭ એક સાઇસ ફેરો ખીટલાં છે કે જેથી ૧૯૫૨થી ૧૯૫૪ સુધીનાં વર્ષોમાં સ્ટીટસ ખનાવેલી હોય તેને માટે લાયસેન્સની તમે ડુપ્લીકેટમાં અરજ કરી શકો. લાયસેન્સની વાર્ષિક શી પા. ૧ છે.

જો તમે સ્ટીટસ ખનાવવાનું ચાલુ રાખવા માંગતા હોવ તો તમારે અમને લખાણથી તુરતજ ખબર કરી દેવી અને નીચેની વીગતો જણાવવી કે જેથી એકસાઇસની સીક્યોરીટી માટેના જરૂરી કાગળોવા અમે તર્કવાર કરી શકીએ.

(૧) દિનામાં ડેટલા રતલ સ્ટીટસ ખનાવો છો.

(૨) એકસાઇસ ડ્યુટીની સીક્યોરીટી માટેના દરતાવેળેપર જેઓ સર્કા કરવાના હોય તેમના આખાં નામો અને તેઓ કાણ છે એ જણાવવું.

જો તમે સ્ટીટસ ખનાવવાનું બંધ કરવા માંગતા હો તો તમારે અમને લખાણથી ખબર કરવી.

માં તે આવ્યાં અને માંધીજીએ આઝ.દી ની ઢાકલ કરી ત્યારે શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મીએ જીવનના સુખો અને એશ આરામનો ત્યાગ કરી લડતમાં અંતર્યામી બનેલાં અને નવ ડિના તેમણે લડતને અંગે જેલમાં કાઢાયા હતાં.

શ્રીમતી પંડિતે પદ્ધતિસરનું નિશાળમાં શિક્ષણ નહિ મેળવેલું હોવા છતાં તેમના જેવાં ભાગ્યેજ ઠાણ હોઈ સત્કારી હશે જેમણે દુનીયાની પ્રસિદ્ધ યુનીવર્સિટીઓની આર માનનીય ડીઓ એ મેળવેલી હશે. અઢાઢ્યાદ યુનીવર્સિટીએ આઝ.દીની લડતમાં તેમની દેશ સેવાને માટે પદ્મવિભૂષણ ડીઓ એનાયત કરી હતી. અઢાઢ્યાદ સીડી ફારપોરેશનના પડેલવડેલાં સન્નારી સભ્ય તરીકે તેની એન્યુશન કમીટીના પ્રમુખ તરીકે તેમણે અનુપમ સેવા બજાવી હતી. ખીજ સાત ડીઓએ તેમને અમેરીકાની યુનીવર્સિટીઓ તરફથી એનાયત થયેલી છે. એ ઉપરાંત અમેરીકાની અનેક સામાજિક સંસ્થાઓએ પણ તેમને માનનીય પદો આપેલી છે. ૧૯૩૬માં હોંદની પ્રોગ્રેસ પ્રાંતિક સરકારમાં હોદા લેવાનું રિસ્કર્યું ત્યારે શ્રીમતી પંડિત ઉત્તર પ્રદેશમાં પ્રધાનપદ લેનાર પડેલાં સત્કારી હતાં. પ્રસૂતી, બાળઉકેર અને મેળવણીના ક્ષેત્રમાં તેમણે સારી સેવા બજાવી હતી. ૧૯૪૪માં દેશની અદાર સેનાની સેનામાં યુનાઇટેડ નેશન્સ આર્ટર ઘડાઈ રહ્યું હતું ત્યારે હોંદના ખીન સરકારી પ્રતિનિધિ તરીકે તેઓ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ગયાં હતાં. ઇન્ડિયા લીગ ઓફ અમેરીકા અને નેશનલ કમીટી ફોર ઇન્ડિયા ડીડમ તરફથી સાનફ્રાન્સિસ્કો પ્રોગ્રેસ સમક્ષ હોંદની આઝાદી તુરતજ બંધેર કરવા તેમણે એક યાદી રજુ કરી હતી. ડોટર પ્રોગ્રેસ યુ. એસ. એ. ખાતે મળેલી પેસીફીક રીવિશન્સ પ્રોગ્રેસમાં ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ઓફ વર્લ્ડ ઓફેસ તરફથી

નીમાયેલાં ડેલીગેશનના લીડર તરીકે તેમણે હાજરી આપી હતી.

૧૯૪૬ ૧૯૪૭ અને ૧૯૪૮માં યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે હોંદના ડેલીગેશનના લીડર તરીકે તેઓ ગયાં હતાં અને દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદી સવાલને માટે યુનાઇટેડ નેશન્સનો ટેકા મેળવવામાં તેઓ મુખ્યત્વે જવાબદાર હતાં. ૧૯૫૨ અને ૧૯૫૩માં ફરી તેઓ યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે હોંદના ડેલીગેશનના લીડર નીમાયાં હતાં. એ રીતે એક આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થામાં રાષ્ટ્રીય ડેલીગેશનનું વડપણ ધરાવનાર તેઓ સૌથી પહેલાં સત્કારી હતાં તેઓ યુ. એસ. આર.માં ૧૯૪૭-૪૯ દરમિયાન હોંદના એલચી હતાં ૧૯૪૯-૫૧ દરમિયાન યુ. એસ. એ. અને મેક્સિકો ખાતે હોંદના એલચી હતાં. ૧૯૫૩માં યુનાઇટેડ નેશન્સની આઝાદી જનરલ એસેમ્બલીના તેઓ પ્રમુખ નીમાયાં હતાં.

હવે લંડનમાં તેઓ આપરહેન્ડ ખાતેના પશુ હોંદના એલચી તરીકે કામ કરશે.

પંડિત કુન્ડર સાથે ૧૯૪૯-૫૦માં યુનીયન સરકાર સાથે રાઉન્ડ ટેબલ પ્રોગ્રેસની મંત્રણા કરવા આવેલ પંડિત કુન્ડરના સેક્રેટરી તરીકે અને આવેલા શ્રી. વાઇ. ડી. ગણુદેવીયા જેઓ હાલ સ્વીટઝરલેન્ડ ખાતે હોંદના એલચી છે તેઓ લંડન ખાતે હોંદના ડેપ્યુટી હાઇ કમીશનર નીમાયા છે.

લુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્શન અને ઇનસ્યુરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ
૨૧૩ મેડોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફોરારટાઉન, બેંકાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મી પંડિત

શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મી પંડિત શ્રી. ખેર સાહેબની જગ્યાએ યુનાઇટેડ કોમિયુનિટી અને હોંદના નવા હાઇ કમીશનર નીમાયાં છે. તેઓ હમણા જ હોંદ પર આવ્યાં છે. શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મી પંડિતને જન્મ ૧૯૦૦માં થયો હતો તેઓ

ખારીસ્ટર સાથે તેમનાં લગ્ન થયાં ત્યારે તેમને વિન્યાલક્ષ્મીનું નામ આપવામાં આવ્યું વિદ્વાન આઝાણના ઘરમાં જન્મેલા હોવા છતાં પશ્ચિમની બાળા જેટલી તેમને છુટ હતી. ઉપરાંતના પરંપરાથી આઝાદી આવેલી પ્રથા મુજબ તેમને અભ્યાસને માટે

શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મી પંડિત

હોંદના પ્રતિષ્ઠિત નેતા સ્વર્ગસ્થ પંડિત મોતીલાલ નેહરૂનાં સુપુત્રી અને ધી જવાહરલાલ નેહરૂના ન્હાનાં બહેન છે. શ્રીમતી પંડિતનું મૂળ નામ સ્વરૂપ છે. રણુજીત એસ પંડિત નામના સંસ્કૃતના નિપણાત અને

એક અગ્રેજ ગવરનેસના હાય નીચે મુકવામાં આવ્યાં હતા અને થોડાં વર્ષ તેમણે સ્ટીટકલેન્ડમાં ગાળ્યાં હતાં. એ સિવાય નિશાળમાં તેમણે અભ્યાસ કર્યો નહોતો. ન્હાની ઉમર માંજ દેશની રાજકીય જાગૃતીના સંપર્ક

એટલું તમે જણા છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઇફ ઓફ કેનેડા
ઉપરોક્ત કંપનીના હોળો સત્તાવાર એજન્ટ છોએ.
ઉપરાંત
દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજ તથા જીવરાતી ભાષાન્ટરકાર છોએ તેમજ અંગ્રેની ઇંગ્લીશ અંગેનું કોર્ટ પણ નતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગવીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624. CAPETOWN
Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ તા. ૨૦-૧૨-૫૪.

શ્રી ટેમરભાઈ સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન પદેથી છુટા થઈ ગયા છે. તેમના રથાને મુખ્ય પ્રધાન તરીકે શ્રી રસિકલાલ પરીખ આવ્યા છે. બાકીના પ્રધાનો હોદ્દા પર ચાલુ રહે છે. નવા પ્રધાનમાં ખેડૂતોના પ્રતિનિધિ તરીકે શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર અરજી પટેલ ને લેવામાં આવ્યા છે. શ્રી પટેલનો દરજ્જો નાયબ પ્રધાનનો રહેશે અને તેઓ ખેતિવાદી ખાતું સંભાળશે. શ્રી રસિકલાલ ગૃહ, નોકરીઓ, રાજ્ય માર્ગ વ્યવહાર, અને માહિતી ખાતું સંભાળશે. શ્રી મનહરલાલ મનસુખ લાલ શાહ નાણા, ઉલ્લોમ, આયોજન, દારૂબંધી અને આળકારી ખાતું સંભાળશે. શ્રી જ્ઞાનરાજ મોદી શિક્ષણ અને જાહેર આંધકામ ખાતું; શ્રી દયાશંકર દવે કાયદો અને ન્યાય, આરોગ્ય, જંમલ અને પુનર્વસવાટ ખાતું; શ્રી ધનસ્યામ ઝોઝા મહેસુલ, કામદાર, રચાનિક સ્વરાજ્ય અને નગર આયોજન; અને શ્રી રતુભાઈ અદાણી વિકાસ, ખેતિ, સહકાર, પછાત વર્ગ ગ્રામોલોમ અને ગ્રામ પંચાયત ખાતું સંભાળશે.

સૌરાષ્ટ્રના રાજ પ્રમુખ તા. જનમ સાહેબે શ્રી ટેમરભાઈના માનમાં વિદાય સમારંભ યોજાવ્યો હતો. આ પ્રસંગે ખોલતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, શ્રી ટેમરભાઈને ઠોંગેસના પ્રમુખ તરીકે ચુંટી પાડીને સમગ્ર દેશે સૌરાષ્ટ્રનું ખુશમાન યુગ છે. આ પહેલાં એનું ખુશમાન મહાત્મા આંધી દ્વારા ગણ્યું હતું. શ્રી ટેમરભાઈ વિરત્ન ક્ષેત્રમાં જતા હોવાથી સૌરાષ્ટ્રના પ્રધાનો અને લોકોની જવાબદારી વધે છે. તેમના અનુગામી શ્રી રસિકલાલ પરીખને હું સફળતા પ્રમુખ હું અને સૌરાષ્ટ્રના સર્વ વર્ગોના લોકો શ્રી રસિકલાલની નેતા ગીરી નીચે રચાયેલા નવા પ્રધાન મંડળને સહકાર આપે, એવી હું અપીલ કરું છું.

આવનમર-તારાપુર ગ્રોંગેશન રેલવે આંધવી કે વડોદરા-રાજકોટ, એ સંબંધે સૌરાષ્ટ્રમાં ચાલતા જગડામાં સૌરાષ્ટ્ર સરકારે મધ્યમ માર્ગો બનાવવાની કમી છે. સૌરાષ્ટ્ર સરકારે ભારત સરકારને જણાવ્યું છે, કે તારાપુરથી આવનમર સુધી રેલવે બંધી ના કારણોને તેને રાજકોટ સુધી લઈ જવી જોઈએ. વધુ માં સરકારે મધ્ય સૌરાષ્ટ્રને ગ્રોંગેશન રેલવેથી જોડવાની જરૂરીયાત પર ભાર મુક્યો છે.

સૌરાષ્ટ્રમાં સરકાર-વિરોધી હોદ્દા

કરવાની તક ફરી એકવાર તેના વિરોધીઓને સાપડી ગઈ છે. બોટાદ પાસે ઠીંકવાળી ગામે, એક ખાવાને એક ખેડુત કન્યા સાથે પ્રેમ દશે. આથી કન્યાના પિતા અને ખાવા વચ્ચે મારામારી થઈ. એ પછી ખાવાે આ ખેડુ પુત્રીને લઈને ખીન પોતાના આઠ-દસ મળતીઓ સાથે એક ખેતરમાં ગયો. બોટાદ પોલીસને તોફાનની ખબર મળતાં પોલીસ અધિકારી અને બે ઠોંગેશનને લાં તપાસ કરવા ગય, ત્યારે ખાવા અને તેમના સાથીદારોએ પોલીસ પાર્ટી પર હુમલો કર્યો, જેમાં પોલીસ અધિકારી અને તેમના સાથીઓને સખત ઇજા થઈ અને તેઓ માંડ માંડ નાશી છુટ્યા. આ પછી ખીન પોલીસ પાર્ટી બંધુકો સાથે આવી પહોંચી, ત્યારે ખાવાે છુજુવા લાગ્યો અને કહેવા લાગ્યો કે, માતાજીનું તમને વરુદાન છે, તમને ગોળીઓ નહિ લાગે. એ પછી બધાએ પોલીસ પર પથર, કુદાડી વગેરે વડે હુલો કર્યાનું કહેવાય છે. પોલીસે ગોળીમાર કરતાં ખાવા, ખેડુત-કન્યા અને ખીન છ માણસો માર્યા ગયા હતા. આ બનાવ પછી તરતજ સરકારે તેની જાહેર તપાસ કરવા માટે એક ન્યાયાધિશની નિમણૂક કરી હતી. તપાસ ચાલુ છે.

મુંબઈ તરફના ધણુ ખરા જીવંતોમાં માવડું થઈ ગયું. તેની સાથે સાથે ઠંડી પણ વધવા લાગી છે. માવકાથી પાકને થોડું નુકસાન થવાનો ભય સેવાય છે. એ પછી ખેતરોમાં ઉભા મોલને ઉંદરો નુકસાન પહોંચાડી રહ્યા હોવાના સમાચર આવ્યા છે. ઘઉં અને ચણાના ઉભા પાકને ઉંદરો ખગાડી રહ્યા છે અને મકાઈના એખા કાળી રહ્યા છે. પાકને લાખો રૂપીયાનું નુકસાન થયું છે. એક કાર્ય કરે એવો ભય વ્યક્ત કર્યો હતો કે ત્રીજા ભાગના પાકને ઉંદરો રાજકોટથી અસર થશે. સરકારના ખેતિવાદી ખાતા તરફથી ઉંદરોના નશ માટે પગલાં લેવાઈ રહ્યાં છે.

શાહશોહાગર નાનજી કાલીદાસ મહેતાએ મુંબઈ-સૌરાષ્ટ્રની બાળાઓ માટે એક નવી સગવડ રચાવી છે. પોરબંદર ખાતે તેમણે મહિલા ઠોંગ આંધવાનું શરૂ કરી દીધું છે. કોલેજના મકાનનું ખાત મુકવું શ્રી ટેમરભાઈના હસ્તે થયું હતું. થોમસી સંતોક બંકેન નાનજીભાઈ તરફથી કરાયેલી રૂ. ૫૦૦૦ આર લાખની સહાયતામાંથી આ મહિલા કોલેજ તબયાર થઈ રહી છે.

કોલેજમાં અભ્યાસના વર્ગો આવતા જુનથી શરૂ થઈ જશે, એવી આશા રખાય છે. આ કોલેજને મુંબઈમાં યુનીવર્સિટી સાથે જોડવામાં આવશે. કોલેજમાં વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી કાષ્ટ પણ જાતની શી લેવામાં નહિ આવે. કોલેજ ઉપરાંત ૨૫૦ વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની સગવડ આપવા, માટે એક હોસ્ટેલ પણ બંધાશે.

મુંબઈમાં યુનીવર્સિટીની કોલેજોમાં અભ્યાસ કમની પુનઃરચના કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. હાલમાં ચાર વર્ષ ટ્રેડયુએટ (પી. એ. કે. પી. એસ. સી. ઈપી ઠોમ) થવાય છે. એને બદલે કોલેજમાં ત્રણ વર્ષ ટ્રેડયુએટ થઈ શકશે, પરંતુ તેમાં ઘટાડાપેદા એક ધોરણ સ્કેલના અભ્યાસમાં ઉમેરી દેવાશે. એટલે વિદ્યાર્થીને સ્કેલમાં એક વરસ વધુ કાઢવું પડશે.

કોલેજોમાં શિક્ષણ કષ્ટ બાધામાં આવ્યું, તેનો નિર્ણય આવતા જુન માસ પહેલાં મુંબઈ સરકાર કરી લેશે. મુંબઈ અને પુના યુનીવર્સિટીએ તો માતૃભાષામાં શિક્ષણ આપવાના નિર્ણયની જાહેરાત કરી નાંખી છે. પરંતુ મુંબઈ કે વડોદરા યુનીવર્સિટીએ એ હજી સુધી આ સંબંધમાં કાંઈ નિર્ણય લીધો નથી.

શ્રી ટેમરભાઈની ઠોંગેશન પ્રમુખ તરીકેની ચુંટણી બિનહરીક થઈ છે. તેમની સામે ઠોંગ ઉમેદવાર ઉભો રહ્યો નહોતો. આવતા જન-યુઆરીની ૧૯મી તારીખે શ્રી નેહરુ ઠોંગેશન પ્રમુખ તરીકેના હોદ્દો છોડી દેશે, ત્યારથી બે વર્ષ સુધી શ્રી ટેમરભાઈ ઠોંગેશન પ્રમુખ પદે રહેશે. તેઓ મદ્રાસ નજીક અવાડી ખાતે સળનારા ઠોંગેશન ૬૦ માં અધિવેશનનું પ્રમુખપદ સંભાળશે. કરિયારીની રચના તેઓ દિલ્હી ખાતે શ્રી નેહરુની સલાહ લીધા પછી કરશે. દી. સી. માં તેઓ હરીજનવાસમાં રહેશે.

મુંબઈમાં ખનીજ-સંપત્તિની જોજી કરવા માટે ભારત સરકારે નિમેશી નિષ્ણાતોની એક ટુકડી આવતા આસથી મુંબઈ તરફ જુદા જુદા જીલ્લાઓમાં તંતા વિભાગમાં અવરખ અને તંતા મટે તપાસ કરે. અવરખ વડોદરા જીલ્લામાં પણ છે. ખંબાત જીલ્લામાંથી પેટ્રોલ મળી આવવાની શક્યતા છે. તપાસ પછી આ ટુકડી પોતાનો હેવાલ ભારત સરકારને સુપત કરશે.

પહેલી જ વખત ભારત સરકારે સત્તા વાર રીતે ભારતમાં સમાજવાદી અર્થ તંત્રની રચના કરવાનું સ્વીકાર્યું છે. લોકસભામાં આર્થિક બાબતોની ચર્ચાને સમેટી લેતાં શ્રી નેહરુએ જાહેર કર્યું

હતું કે, સરકારની આર્થિક નીતિનું લક્ષ્ય લોકશાહી માર્ગે દ્વારા ભારતમાં વર્ષ અને જાતિવાદ વિહીન સમાજની સ્થાપના કરવાનું છે. સરકારનું ધ્યેય સંપૂર્ણ રોજમારી, વધુ ઉત્પાદન અને વધુ ન્યાયી (ધનની) વહેંચણીનું છે.

લોકસભાએ આ ધ્યેય તથા ૧૯૪૮ ના ઔદ્યોગિક નીતિ વિષયક ઠરાવને બહાલી આપી હતી, શ્રી નેહરુએ જણાવ્યું હતું કે, આ ધ્યેયની મર્યાદામાં રહીને જાહેર (સરકારી માલિકીના) ઉદ્યોગોને શક્ય તેટલી ઝડપે વિકસાવવા જોઈએ. ખાનગી ઉદ્યોગોને સરકારના આમોજાઈ અંકુશ હેઠળ કાર્ય કરવાની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા રહેશે. સમાજવાદની દિશામાં પ્રજાની રાજ લઈને પ્રમાણ કરવાનું રહેશે અને ઉત્પાદન તથા રોજમારી પર વિપરીત અસર કરે તેવું કાંઈ પણ ન કરવું જોઈએ. પ્રજાની શક્તિને છુટી કરી તેને તુતન ભારતની રચનાના મહાન સહકારી કાર્યમાં કામે લગાડવા માલિવાદ અને સુડીવાદનું માળખું તોડવું પડશે.

શ્રી નેહરુની આ જાહેરાતને લોક સભાના લગભગ બધા વર્ગોએ વધાવી લીધું હતું.

શ્રી પ્રીટારીઆ હોંડુ સેવા સમાજ શ્રી પ્રીટારીઆ હોંડુ સેવા સમાજની વાર્ષિક જાહેર સભા સ્વીચાર તા. ૨૩-૧-૫૫ના રોજે બપોરના ત્રણ વાગ્યે સેવા સમાજના હોલમાં નીચેનું અગત્યનું કાર્ય કરવા મળશે :

- (૧) પ્રાર્થના
- (૨) ગયા વર્ષની વાર્ષિક સભાની મિનિટસ
- (૩) મત્રીઓનો હેવાલ
- (૪) ખજાનચીનો હેવાલ
- (૫) પેટા સમિતિના મંત્રીઓના થના ખજાનચીઓના હેવાલ
- (૬) ટ્રસ્ટીઓનો હેવાલ
- (૭) અધિકારીઓ અને કમીટી સભ્યોની ચુંટણી
- (૮) બંધારણ
- (૯) પરચુરણ.

ડી. ડી. પટેલ, એમ. એસ. મીસી જોડીયા મંત્રીઓ

શિક્ષક જોઈએ છીએ

હોંડી, મુંબઈ, અને ઇંગ્લીશ ચિખતી શહે એવા શિક્ષક ગ્રેડઅરટાઉન (સા. આ.)ની મુંબઈ શાળા માટે જરૂર છે. આને ઇચ્છનારે પોતાનો અનુભવ, શિક્ષણ, અને પોતાની સંપૂર્ણ માહિતી સાથે અરજી ઇંગ્લીશ તથા મુંબઈમાં મંત્રી ઉપર તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૫ પહેલા મળે તેમ કરવી, ધર મફત મળશે. પગાર શું લેશે તે પણ લખવું.

સરનામું મંત્રી ગ્રેડઅરટાઉન મુંબઈ શાળા, ૧૧ બાથર્સ સ્ટ્રીટ, ગ્રેડઅરટાઉન. સાં. આ.

વિવિધ ખબરો

શ્રીનીકસની મુલાકાતે

નીચેના ભાષ્યો શ્રીનીકસની મુલાકાતે આપ્યા હતા. ધીરુભાઈ પીતામ્બર સોલંકી, જમનાદાસભાઈ પીતામ્બર સોલંકી, ગણાભાઈ પીતામ્બર સોલંકી, હીરાલાલ પીતામ્બર સોલંકી, પ્રાણજીવનભાઈ સુકકસ સોલંકી, નરોત્તમભાઈ નરસીંહભાઈ, પ્રાણજીવનભાઈ વલ્લભભાઈ ભગવાનદાસ રતનજી આ ભાષ્યોએ શ્રીનીકસ સંસ્થાને પાંચ ગીતી આપી હતી.

પ્રોટેસ્ટાન્ટ ગેસર્સ એમ. જોશીના શ્રી પ્રોતમભાઈ જોશી આપ્યા હતા જેમણે ૧ ગીતી આપી હતી. શ્રી રામલાલ ભાઈ એલ. હરી તેમના ધર્મ પત્નિ અથે બેન બનેલી સાથે શ્રીનીકસની મુલાકાતે આપ્યા હતાં.

રંગલિદના અંત તરફ પગલાં

ન્યુયોર્ક રેટ કમીશને બેલભાવ વિરુદ્ધ એક કાયદો કર્યો છે કે રેસીમીંગ કલબોએ બધાને-મને તે જાતી, રંગ, કે રાષ્ટ્રના હોય મેમ્બર કરવા નોંધ્યો. કાસ્ટ હીલ ખીચ કલબ જેના ૧૩૦૦૦ સભ્યો છે કે જે કલબ નથી પણ જાહેર ને માટે છે એમ બે વિરુદ્ધ એક મતે દરોવ પાસ કરાવેા હતાં. આ વાત ઉપરિચત થવાનું કારણ

કે એક નિગ્રેસ મીસીસ એ. બાઉને ફરીવાર કરી હતી કે ૧૯૫૩ માં એઓ આ કલબના મેમ્બર થવા ગયા ત્યારે જમા નથી એમ કહેવામાં આવ્યું. અને ત્યાર પછી તુરંતજ એક ગોરા મીચને સભ્ય કરવામાં આપ્યા હતાં. યુનીયનને કેમ આમંત્રણ નથી

શ્રી જોન ડોટલાવાલા સીવોનના વડા પ્રધાનને પુછવામાં આવ્યું હતું કે આવી રહેલી આફ્રીકન એશીયન ડોન્કર-સમાં સાઉથ આફ્રીકને કેમ આમંત્રણ નથી આપ્યું. તેના જવાબમાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે જ્યાં તમે નથી જઈ શકતાં જ્યાં હું નથી જઈ શકતાં ત્યાં આપણે શું કામ તેને આમંત્રણ આપવું જોઈએ?

કેપટાઉનમાં લગ્ન

કેપટાઉનના જાણીતા વતની શ્રી ખાખરભાઈ દાજીભાઈ ચારડાની બે સુપુત્રીઓ શ્રીમતી કાંતાબેનના શ્રીયુત ગમનલાલ પ્રેમાભાઈ દુલ્લભ (લિરેન્ઝો માકવીસ) સાથે અને શ્રીમતી શાંતાબેનના શ્રીયુત રતિલાલ મંછારામ રણજી (કેડોક) સાથે તા. ૨૭-૧૨-૫૪ ના સોલ્ટ રીવર હોલમાં થયા હતાં. નવ પરણીત દંપતીને આશીર્વાદો

આવતા ઘણા રનેહીઓ દાજર હતી તે ઉપરાંત તાર અને પત્રદારા પણ આશિર્વો પાઠવવામાં આવી હતી.

શ્રી સાઉથ આફ્રીકા રેડીશીયા રજપુત મંડળ

ઉપરોક્ત સંસ્થાના ધારાધીરણ મુજબ મંડળનું છઠું વાર્ષિક સંમેલન શ્રી સર્ધન રેડીશીયા રજપુત મંડળના આમંત્રણથી યુલવાયો મુકામે તારીખ ૧૫-૧-૫૫ તેમજ ૧૬-૧-૫૫ ના દિને મળશે. કમીટી મીટીંગ તા. ૧૫-૧-૫૫ ના બપોરે બે વાગે શરૂ થશે,

કાર્યક્રમ: (૧) સામુદાયિક ઇશ્વર પ્રાર્થના, (૨) મીનીટસ, (૩) પત્રવ્યવહાર અને તે વિશે ચર્ચા, (૪) પ્રમુખ શ્રીનું પ્રવચન, (૫) પરચુરણ.

જનરલ મીટીંગ તારીખ ૧૬-૧-૫૫ ના દિને સવારે નવ વાગે શરૂ થશે.

કાર્યક્રમ: (૧) સામુદાયિક ઇશ્વર પ્રાર્થના, (૨) મીનીટસ, (૩) મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૪) ખબરચીનો હેવાલ, (૫) ચુંટણી, (૬) પત્રવ્યવહાર ઠરાવો તથા સુધારાઓ (૭) પરચુરણ.

સુચના: સંજોગો વસાત કાર્યક્રમમાં સુધારો વધારો કરવામાં આવશે દરેક બંધુઓને સંમેલનમાં વખત સર દાજર રહેવા ખાસ ભલામણ છે તેમજ દરેક પેટા મંડળે પોતાના પ્રતિનિધિઓ તથા સુચનાઓ મોકલવાને આગ્રહ બરી વિનંત છે.

નીચે ગુજરાતના સરનામે પત્રવ્યવહાર કરવો:

94 Russel Road, Port Elizabeth S. A. અથવા P. O. Box 1832, Bulawayo S. R.

પ્રમુખ: જગનભાઈ રણજીદાસ, ઉપ-પ્રમુખ: રણજીદાસ કાળીદાસ. મંત્રીઓ: ધેત્રાભાઈ બીખાભાઈ અને હરકીશનદાસ ધીયાભાઈ. ખબરચી: દાકારદાસ ધેત્રાભાઈ; આડીટર: વલ્લભભાઈ કશનજી

ભુલ સુધાર
તા. ૧૦-૧૨-૫૪ના 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'માં પાનું ૪૦૯ ઉપર ઉકાભાઈ નાયુભાઈ પરેલ તરફથી બે ગિની બેટ છાપવામાં આવ્યું છે, તેમાં ગેર સમજ છે. સદરકુ બેટ હોંદુ વેર-ફેર રોસાયટી જોહાનીસબર્ગ તરફથી મોકલવામાં આવેલી છે.

ગુજરાત પ્રેસનું સંવત ૨૦૧૧ નું પંચાગ ક્રીમત શી. ૫-૬ પોસ્ટે યુનીયનમાં પે. ૩ યુનીયન બહાર પે. ૬ મળવાનું કેકાણું આ ઓરીસ 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈતેન્દર હો તો અમારા ઉપર લખવા ચુકશો નહિ. હુને ખનતી ઝડપે, ચોકગો માલ, કિક્ષાયત ભાવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દાયલ ઓરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ડીના ઓરડરો ઉપર સંવિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કઠોળ, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુળની સામગ્રીઓ. સાડી-લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના ઓરડરો સી. ઓ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડશીયા
૬ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મશ્યન્ટ્સ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, પુલન રસ. બ્લાન્કેટ્સ—બધી બાબો માટે
ખત ખતનો માલ. તેમજ કેપીટન ન્યારીસ ડેસ્ટ સાડીઓ
વીરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપાસ કરવા બલામણુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા ધરે બેઠા અમારી મારફતે પુર્જોગ કરો.

ઈન્ડીયા, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અક્સ્માત, પેટગલાસ, વિગેરેના લીગા એમે
ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ફર્મટોન્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપરા લખાવવા રેવન્યુ કલ્ક્યુલેશન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગર્વિત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, પોર્ટશાયર
ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

બર્ગલરમુકની ફેલ્ડીંગ ગેટ

તમારી દુકાનના બારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગોઠવી આપીએ
છીએ કે ઉઘાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર ખસેડી મુકાય.

એ સિવાય બર્ગલરમુક રફીન, મોટર ટ્રીમીંગ, સીટ રીપેર, સીટ કવર,
અપરોલ્સેટરીંગનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળો :

લીખાભાઈ ગોપાળ (કરબાવારા)

" 110 Frederick Street,
Johannesburg.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

ચુરતી જમણુના અમે રેપેરલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડશીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અંગે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપરં - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૨૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, માટી 'કળીતું' લસણુ
શી. ૧-૧ રતલ, અથાણા માટે કાચી કેરી શી. ૫-૦ ૧૦૦,
પાપક શી. ૮-૦ ૧૦. પોસ્ટલ ચુકુ

ફુરી અને ચેવલી પાન શી ૫ રતલ; પોસ્ટલ બુકું. ગાળ બારશીટ
શી. ૧૦-૧ ૮૩૫; લાંબી અને રક્તેર બારશીટ શી. ૧૧ ૮૩૫.

— હમો મેળાબા ડાય વિગેરે દરેક બનતી મોસરી અને મસાલો સાખીએ છીએ.

રોડશીયા, ન્યાકાલેન્ટ અને બ્રેકબ્રેક કોમોના માર્કેટ ઉપર પુરવ
પાન અ પી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ હકાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોલરોમ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તબન કીકાપત
બાને ખરીદી શકશો. ખતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો તહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર યાગ છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોહકા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

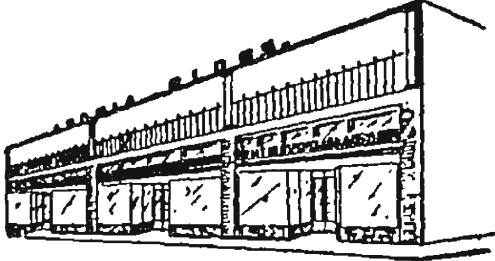
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ અમારી ભત્તી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

રૂબરૂ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની ખંચડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી વગેરે એવું બીજું બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

એલ્લામાં એલ્લી હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો

અનારકાલી	રેકોર્ડો	પા. શી. પે.
સગાઈ	૫	૨ ૧ ૬
સંગીત	૫	૧ ૧૮ ૬
તરાના	૫	૧ ૧૮ ૬
અવારા	૫	૧ ૧૮ ૬
સાકી	૫	૧ ૧૮ ૬
પુનમ	૪	૧ ૧૧ ૦
સુપ્રસીન	૪	૧ ૧૧ ૦
અનહોની	૩	૧ ૩ ૩
નવનવાન	૩	૧ ૩ ૩
છુટ પોલીરા	૪	૧ ૧૧ ૦
પુલ	૩	૧ ૩ ૩
દાસતાન	૫	૧ ૧૮ ૬

નીચેની ક્લાસીની રેકોર્ડોનો અમારી પાસે મોટા રોક ઇ : પંજબ, મલ્કી, કાંચવાળા, રોખલાલ, ઈસ્માઈલ આગા, યુસુફ આગા, હલાન ખાન, તથા મહમુદ, ઈબ્રાહીમ ઈબ્રાહીમ વિગેરે.

સીંગલ રેકોર્ડોની કીમત શી. ૭ ૬ પોસ્ટેજ અને પેકીંગ જુદું. આખાં યુર્નીયન અને રેકોર્ડોના C.O.D. ના ઓર્ડરો સિવકાર વાગાં આવશે.

પોસ્ટલુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાથી કેરાલા જોડે સિવકારવામાં આવશે. અમે અંગ્રેજ ક્લેમ ઇન્ડિયાના એન્ટ ઇએ. કુટક નક્કની કીમત શી. ૭-૬ પોસ્ટેજ સાથે. વાર્ષિક લવાજમ પોસ્ટેજ સાથે પા. ૪-૦-૦.

આજાદ કેફે

૧૧ કોર્ટ સ્ટ્રીટ-પહેલે માળ, જોહાનીહબર્મ.
પી. ઓ. બોક્સ ૩૩૭૬ ટેલીફોન: ૩૩૮૫૮૩.

હીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

ભાવમાં ખાસ ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે. વહેલો તે પહેલો.

	શી. પે.
(૧) રાજેન્દ્ર રત્નો ભાગ. ૧-૨	૨૨ ૬
(૨) રસીલાલું રસોડું	૧૩ ૬
(૩) ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
(૪) નવગઢ વિધાન (મહોની શાન્તી માટે)	૪ ૬
(૫) સોળ સોમવારની કથા	૨ ૬
(૬) શીવ પાર્વતીની આરટી કાર્ટ મુર્તિ (૨૩ને માટે)	૧૫ ૬
(૭) સત્યનારયણની કથા	૨ ૬
(૮) ચંડી પાઠ	૫ ૬
(૯) દેવ દેવીઓનો આરટી ચાર્ટ (દિલીમાં)	૩ ૬
(૧૦) નકશાઓ, હિંદુસ્તાન અને પાકીસ્તાન છુટા નકશાઓ	૫ ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીઓ પાંચનો સેટ.	૧૦ ૬

અગકી ચંદા, મન્દુલાલા, મારી પાડે:શણ, ચતુરભ બીના પરાક્રમે, સાહસ કથા, છુદ્ધી સાગર, ગંગા પરભાવ્યો વિગેરે

Obtainable from:
BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન પાનનો ઓર્ડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકશો.

કોઈ પણ ભાતના અને કોઈ પણ જથ્થામાં હોલસેલ આવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાત્રી કરી જુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશો:

COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના સિદ્ધાન્ત વેખીકા હેરીયેક વિચર અનુવાદક શશીન ઓઝા	૧૫ ૦
સાથી સ. ના. પાઠક	૧૨ ૦
ખાંડકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	
સોનેરી હાયા	૧૦ ૦
સ્વપ્ન સુદી	૧૦ ૦
આશામીનારા	૧૨ ૦
હાયા પ્રકાશ	૧૩ ૧

૨. મ. દેશાઈ કૃત

વિવડી ૧૨ ૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.